

**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA LJUDSKA PRAVA I PRAVA NACIONALNIH MANJINA**

IZVJEŠĆE

o provedbi mjera iz

Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2018. do 2021.,

za 2018.

Zagreb, siječanj 2020.

SADRŽAJ

<u>UVOD</u>	3
<u>NORMATIVNI OKVIR</u>	5
<u>IDENTIFIKACIJA ŽRTAVA TRGOVANJA LJUDIMA</u>	6
<u>PRAĆENJE POSTUPAKA OTKRIVANJA, PROCESUIRANJA I SANKCIONIRANJA KAZNENIH DJELA POVEZANIH S TRGOVANJEM LJUDIMA</u>	32
<u>POMOĆ I ZAŠTITA ŽRTVAMA TRGOVANJA LJUDIMA</u>	36
<u>PREVENCIJA</u>	45
<u>OBRAZOVANJE</u>	58
<u>MEĐUNARODNA I REGIONALNA SURADNJA</u>	74
<u>KOORDINACIJA AKTIVNOSTI</u>	78
<u>UTROŠAK FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SUZBIJANJE TRGOVANJA LJUDIMA U 2018.</u>	84
<u>ZAKLJUČAK</u>	85

UVOD

Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2018. do 2021. (u dalnjem tekstu: Nacionalni plan) usvojen je na sjednici Vlade Republike Hrvatske 7. lipnja 2018. Unutar poglavlja „Koordinacija aktivnosti“ navedenog Nacionalnog plana, u cilju daljnog razvoja suradnje predstavnika tijela državne uprave i organizacija civilnog društva te nacionalnog koordinatora, a kako bi se poboljšalo njegovo provođenje, određena je obveza upućivanja redovitih godišnjih izvješća Vladi Republike Hrvatske o provedbi Nacionalnog plana koja obvezuje Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, kao Ured nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima. Također, kontinuirano se prate trendovi u području trgovanja ljudima te se u provedbi aktivnosti u 2018. nastojalo odgovoriti na postojeće izazove. Nakon višegodišnje borbe protiv trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj uspostavljen je cjeloviti sustav suzbijanja trgovanja ljudima koji obuhvaća aktivnosti od trenutka identifikacije žrtve trgovanja ljudima sve do njene potpune integracije u društvo. Unutar sustava suzbijanja trgovanja ljudima uspostavljena je suradnja između nadležnih tijela državne uprave te organizacija civilnog društva. Ipak, od izuzetne važnosti je konstantna nadogradnja već uspostavljenog sustava te prilagodba novim trendovima fenomena trgovanja ljudima.

U prethodnom trogodišnjem razdoblju primjene *Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2012. do 2015.*, uočeno je da Republika Hrvatska postaje sve više država podrijetla i destinacije za žrtve trgovanja ljudima, a naročito za žrtve iz regije. Nadalje, iako su većina žrtava još uvijek žene i djevojčice, primjećen je i porast muškaraca kao žrtava trgovanja ljudima u cilju radnog iskorištavanja. Na navedene trendove nadležne institucije su odgovorile djelovanjem na području učinkovitije identifikacije žrtava trgovanja ljudima. Važno je naglasiti da pojedine kategorije žrtava trpe različite posljedice nasilja koje su preživjele te stoga treba razviti specijalizirani, sveobuhvatni i interdisciplinarni pristup u pružanju pomoći i podrške. Nacionalni plan obuhvaća sva područja dosadašnjih nacionalnih dokumenata koji se bave tematikom suzbijanja trgovanja ljudima te je u predložene mjere i aktivnosti ugrađeno iskustvo rada svih nadležnih tijela državne uprave, organizacija civilnog društva i međunarodnih organizacija. Nacionalni plan posebnu pozornost posvećuje i dalnjem jačanju suradnje u kaznenim postupcima u slučajevima trgovanja ljudima između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ministarstva unutarnjih poslova, unaprjeđivanju metoda identifikacije žrtava trgovanja ljudima te osiguravanju najboljeg interesa žrtava trgovanja ljudima. Prikaz ispunjenih ciljeva te ostvarenih mjeri i aktivnosti bit će u ovom Izvješću prikazan na način koji slijedi metodologiju samog Nacionalnog plana, dakle kroz sljedeća poglavlja:

1. Normativni okvir
2. Identifikacija žrtava trgovanja ljudima
3. Praćenje postupaka otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja kaznenih djela povezanih s trgovanjem ljudima
4. Pomoć i zaštita žrtava trgovanja ljudima
5. Prevencija
6. Obrazovanje
7. Međunarodna i regionalna suradnja
8. Koordinacija aktivnosti

Izvješće o provedbi mera iz Nacionalnog plana podnosi Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske koji koordinira radom ministarstava,

organizacija civilnog društva i drugih tijela koja sudjeluju u sustavu suzbijanja trgovanja ljudima u okviru Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima.

U cilju izrade Izvješća o provedbi mjera iz Nacionalnog plana u 2018. Ured je prikupio očitovanja nositelja mjera (Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstva zdravstva, Centra za žene žrtve rata – ROSA, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske odvjetničke komore, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Agencije za odgoj i obrazovanje, Hrvatskog Crvenog križa, Ministarstva obrane, Pravosudne akademije, Ministarstva vanjskih i europskih poslova i Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje) te očitovanja sunositelja mjera (Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstva zdravstva, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog Crvenog križa, Centra za žene žrtve rata – ROSA, Državnog inspektorata, Pravosudne akademije, Hrvatskog novinarskog društva, Ministarstva turizma i USKOK-a).

Izvješće se podnosi za razdoblje koje uključuje 2018., za mjere čiji je rok provedbe kontinuirano ili do dana 31. prosinca 2018.

NORMATIVNI OKVIR

CILJ:

- Unaprijediti normativni okvir u cilju zaštite žrtava trgovanja ljudima te otkrivanja, procesuiranja i odgovarajućeg sankcioniranja počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima te smanjenja potražnje*

MJERA 2. Donošenje Izmjena i dopuna Protokola o integraciji/reintegraciji žrtava trgovanja ljudima

Aktivnost:

- Izrada Izmjena i dopuna Protokola o integraciji/reintegraciji žrtava trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za obrazovanje, ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za zapošljavanje, organizacije civilnog društva

Rok: 31. prosinca 2018.

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelji provedbe: izrađen i usvojen Protokol o integraciji/reintegraciji žrtava trgovanja ljudima

Mjera je provedena

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH kao nositelj ove mjere u okviru redovnog djelokruga rada, zajedno sa sunositeljima mjere, Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstvom zdravstva, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Mrežom PETRA i Centrom za žene žrtve rata – ROSA, kao organizacijama civilnog društva, izradio je novi Protokol o integraciji/ reintegraciji žrtava trgovanja ljudima.

Sustav suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj osnovan je na principima poštivanja temeljnih ljudskih prava žrtava trgovanja ljudima i osiguravanju pomoći i zaštite kroz siguran smještaj, psihosocijalnu, zdravstvenu, pravnu pomoć kao i pravo na siguran povratak u zemlju povratka. Naročitu pozornost nacionalni referalni sustav suzbijanja trgovanja ljudima posvećuje području socijalne i ekomske integracije/reintegracije žrtava trgovanja ljudima u društvo, kao jednom od glavnih preduvjeta za njihov uspješan oporavak i osnaživanje. Nacionalni referalni sustav koji uređuje područje suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj temelji se na međunarodnim, europskim i nacionalnim dokumentima prema kojima su osigurani svi oblici pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima. Ovaj Protokol zajedno s Protokolom za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima, Protokolom o postupanju pri dobrovoljnem i sigurnom povratku žrtava trgovanja ljudima i Standardnim

operativnim procedurama ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi i ministarstva nadležnog za ostvarivanje prava iz sustava zdravstvene zaštite uređuje sveobuhvatno postupanje prema žrtvama trgovanja ljudima. Svrha ovog Protokola je određivanje načina postupanja i nositelja obveza prilikom integracije/reintegracije žrtava trgovanja ljudima u društvo. Ovim Protokolom primijenit će se rodno osviještena strategija i voditi računa o interesima djeteta. Ovaj Protokol uzima u obzir specifične zdravstvene i druge potrebe i rizike žrtava trgovanja ljudima s obzirom na spol, dob, invaliditet žrtve, trudnoću, majčinstvo i očinstvo žrtve, spolnu orijentaciju i rodni identitet žrtve.

Policijski službenici Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova, konzularni službenici Ministarstva vanjskih i europskih poslova, članice Mreže PETRA kao i predstavnici Centra za nestalu i zlostavljanu djecu aktivno su sudjelovali u izradi prijedloga nacrtu Protokola o integraciji/reintegraciji žrtava trgovanja ljudima.

Centar za žene žrtve rata – ROSA u suradnji s Odborom za ravnopravnost spolova Hrvatskog sabora održao je 17. listopada 2018. u Hrvatskom saboru tematsku sjednicu „Suzbijanje problema trgovanja ženama“. Cilj tematske sjednice bio je osvijestiti donositelje zakona kako trgovanje ljudima predstavlja jedan od najtežih oblika kršenja ljudskih prava i oblika diskriminacije žena te da se ne smije dopustiti legalizacija prostitucije budući da su trgovanje ženama i prostitucija usko povezani. Legalizacijom prostitucije postiglo bi se normaliziranje jednoga ekstremnog oblika nasilja i spolne diskriminacije. Umjesto progona i kažnjavanja ženama u prostituciji treba pružiti pomoć i podršku. Istaknuto je kako su neophodne promjene zakona i uvođenje kaznene odgovornosti za kupovanje seksualnih usluga. Sad se zakonski kažnjava žene, dok korisnici seksualnih usluga koji stvaraju potražnju, prolaze nekažnjeno i ostaju potpuno nevidljivi.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

IDENTIFIKACIJA ŽRTAVA TRGOVANJA LJUDIMA

CILJ:

- 1. Jačanje proaktivnih postupaka suzbijanja trgovanja ljudima*

MJERA 1. Primjena proaktivnih metoda suzbijanja, otkrivanja i identifikacije žrtava trgovanja ljudima

Aktivnost:

2. Primjena proaktivnog pristupa po modelu policijskog postupanja vođenog kriminalističko-obavještajnim saznanjima u cilju identifikacije žrtava trgovanja ljudima te otkrivanja počinitelja kaznenih djela povezanih s trgovanjem ljudima

Nositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su financijska sredstva osigurana u Financijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelji provedbe: broj provedenih kriminalističkih istraživanja vođenih po novom proaktivnom modelu usmjerenih na identificiranje žrtava trgovanja ljudima i počinitelja

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U procesu identifikacije žrtava trgovanja ljudima policijski službenici Ravnateljstva policije tijekom 2018. nastavili su suradnju s relevantnim ministarstvima koja su uključena u referalni sustav suzbijanja trgovanja ljudima, organizacijama civilnog društva, Hrvatskim Crvenim križem te međunarodnim organizacijama. U skladu s time, prilikom identifikacije žrtava, primjenjivana je standardna procedura postupanja sukladno važećem Protokolu za identifikaciju, pomoći i zaštitu žrtava trgovanja ljudima.

Prema evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova tijekom 2018. na području Republike Hrvatske identificirano je 76 žrtava trgovanja ljudima, što je prikazano u slijedećim tablicama:

Tablica 1: Broj identificiranih žrtava trgovanja ljudima u 2018. prema državi porijekla

DRŽAVA	Broj
Republika Srbija	1
Republika Hrvatska	14
Bosna i Hercegovina	1
Tajvan (NR Kina)	59
Slovačka Republika	1
UKUPNO	76

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

Tablica 2: Broj identificiranih žrtava trgovanja ljudima u 2018. prema državljanstvu i spolu

Identificirane žrtve prema državljanstvu i spolu	M	Ž
Republika Srbija		1
Republika Hrvatska	3	11
Bosna i Hercegovina		1
Tajvan (NR Kina)	45	14
Slovačka Republika		1
UKUPNO	48	28

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

Tablica 3: Broj identificiranih žrtava trgovanja ljudima u 2018. prema starosnoj dobi

Identificirane žrtve prema starosti	Broj
0-18	4
19-30	53
31-40	15
41-50	4
ostalo	
UKUPNO	76

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

Tablica 4: Broj identificiranih žrtava trgovanja ljudima u 2018. prema starosnoj dobi i spolu

Identificirane žrtve prema starosti i spolu	M	Ž
0-18	2	2
19-30	29	24
31-40	14	1
41-50	3	1
Ostalo		
UKUPNO	48	28

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

Tablica 5: Broj identificiranih žrtava trgovanja ljudima u 2018. prema vrsti eksploatacije

Vrsta eksploatacije	Broj
Spolna	10*
Radna	3*
Činjenje protupravnih radnji	60
Nedozvoljeni/prisilni brak	1
U pokušaju	1*
Tijekom radne eksploatacije roditelja	2*
UKUPNO	77*

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

* jedna žrtva je radno i spolno eksplorativirana

* dvije žrtve su boravile u nehumanim uvjetima tijekom radne eksploatacije roditelja (eksploatacija tijekom radne eksploatacije roditelja)

* za jednu žrtvu je oglašena prodaja na društvenim mrežama (eksploatacija u pokušaju)

Tablica 6: Identificirane žrtve trgovanja ljudima u 2018. prema vrsti eksploatacije i spolu

Eksploracija po spolu	M	Ž
Spolna		10*
Radna	1	2*

Činjenje protupravnih radnji	45	15
Nedozvoljeni/prisilni brak		1
U pokušaju		1*
Tijekom radne eksploracije roditelja	2*	
UKUPNO	48*	29*

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

*jedna žrtva je radno i spolno eksplorirana

* dvije žrtve su boravile u nehumanim uvjetima tijekom radne eksploracije roditelja (eksploracija tijekom radne eksploracije roditelja)

* za jednu žrtvu je oglašena prodaja na društvenim mrežama (eksploracija u pokušaju)

Tablica 7: Identificirane maloljetne žrtve trgovanja ljudima u 2018. prema vrsti eksploracije i spolu

Identificirane maloljetne žrtve prema spolu i vrsti eksploracije	M	Ž
Spolna		
Radna		
Činjenje protupravnih radnji		1
Nedozvoljeni/prisilni brak		
U pokušaju		1*
Tijekom radne eksploracije roditelja	2*	
UKUPNO	2*	2*

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

* dvije žrtve su boravile u nehumanim uvjetima tijekom radne eksploracije roditelja (eksploracija tijekom radne eksploracije roditelja)

* za jednu žrtvu je oglašena prodaja na društvenim mrežama (eksploracija u pokušaju)

Za svaki pojedini slučaj trgovanja ljudima, kao i o načinu vrbovanja identificiranih žrtava trgovanja ljudima, vrsti eksploracije te drugim specifičnostima, policijski službenici Ravnateljstva policije izvještavali su pisanim putem Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, kao i tijekom održanih sastanaka Operativnog tima i sjednice Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima.

U promatranom razdoblju Ministarstvo unutarnjih poslova je nadležnim državnim odvjetništvima Republike Hrvatske podnosilo kaznene prijave radi postojanja osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela „Trgovanje ljudima“ iz članka 106. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17. i 118/18., dalje: KZ/11) te drugih srodnih i sličnih kaznenih djela u kojima su prilikom postupanja policije identificirane žrtve trgovanja ljudima (pobliže navedeno u Tablici 8).

Tablica 8: Broj i vrsta kaznenih djela u svezi sa žrtvama trgovanja ljudima u 2018.

NAZIV KAZNENOG DJELA	Broj KD
Trgovanje ljudima čl. 106.	12
Iznuda čl. 243.	1
Silovanje čl. 153.	1

Podvođenje djeteta čl. 162.	1
Povreda djetetovih prava čl. 177.	3
Protupravno oduzimanje slobode čl. 136.	1
Prostitucija čl. 157.	2
Prijetnja čl. 139.	1
Spolni odnošaj bez pristanka čl. 152	1
Spolna zlouporaba djeteta mlađeg od 15 godina čl. 158.	1
UKUPNO	24

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

U odnosu na počinitelje navedenih kaznenih djela, statistički podaci su pobliže navedeni u Tablici 9 i 10.

Tablica 9: Broj počinitelja trgovanja ljudima po državljanstvu i spolu u 2018.

Počinitelji prema državljanstvu i spolu	M	Ž
Republika Srbija	1	
Hrvatska	18	4
Tajvan (NR Kina)	2	
Velika Britanija	1	
UKUPNO	22	4

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

Tablica 10: Broj počinitelja trgovanja ljudima u 2018. prema starosnoj dobi i spolu

Počinitelji prema starosti i spolu	M	Ž
0-18		
19-30	6	
31-40	6	1
41-50	8	3
Ostalo	2	
UKUPNO	22	4

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

Policijski službenici Ravnateljstva policije vođeni kriminalističko - obavještajnim te operativnim saznanjima u cilju proaktivnog modela identifikacije žrtava trgovanja ljudima te otkrivanja počinitelja kaznenih djela povezanih s trgovanjem ljudima, kao i u cilju pravovremenog uočavanja i prepoznavanja indikatora koji bi upućivali da se u određenom slučaju radi o kaznenom djelu povezanom s trgovanjem ljudima, svakodnevno su vršili uvide te pratili sve dojavljene i prijavljene događaje od značaja za policiju na području cijele Republike Hrvatske te se sukladno tome uključivali i proveli više desetaka kriminalističkih istraživanja, koja su na kraju u određenim slučajevima (u ukupno 11 provedenih kriminalističkih istraživanja) rezultirala identifikacijom žrtava trgovanja ljudima te podnošenjem kaznenih prijava protiv počinitelja.

Tijekom 2018. provedeno je opsežno i složeno međunarodno kriminalističko istraživanje policijskih službenika Ravnateljstva policije u koordinaciji s nadležnim županijskim državnim odvjetništvima te u suradnji s policijskim službenicima Republike Slovenije i NR Kine tijekom kojeg je utvrđeno postojanje osnovane sumnje da je na području Republike Hrvatske na štetu 59 žrtava trgovanja ljudima, građana Tajvana (NR Kine), počinjeno kazneno djelo „Trgovanje ljudima“ opisano u članku 106. stavak 3. KZ/11, od strane dvojice osumnjičenih državljana Republike Hrvatske i dvojice osumnjičenih građana Tajvana (NR Kine). Tijekom kriminalističkog istraživanja utvrđeno je postojanje osnovane sumnje da je ukupno 59 žrtava trgovanja ljudima, u vremenskom razdoblju od rujna 2017. do siječnja 2018., na prijevaran način vrbovano i dovedeno na područje Republike Slovenije, kao i na područje Republike Hrvatske, gdje su potom uz ograničenu i oduzetu slobodu kretanja te slobodnog komuniciranja, pod prijetnjama bile prisiljene činiti protuzakonite radnje, odnosno kaznena djela prijevare pomoću Internet tehnologije i Internetskih aplikacija na štetu većeg broja državljana NR Kine. Sve identificirane žrtve su sukladno Protokolu o postupanju pri dobrovoljnem i sigurnom povratku žrtava trgovanja ljudima vraćene u državu porijekla.

U cilju identifikacije žrtava, otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja počinitelja inkriminiranih radnji trgovanja ljudima, policijski službenici Ravnateljstva policije su kontinuirano i tijekom 2018. poduzeli niz aktivnosti: prikupljali operativna saznanja o mogućim žrtvama, njihovoj eksploataciji, osobama koje se moguće dovode u vezu s počinjenjem navedenog kaznenog djela, kontinuirano su vršili nadzore svih lokacija koje su pogodne za izvršenje navedenog kaznenog djela (caffe-barove, noćne klubove, nautičke marine, ulice, poljoprivredna gospodarstva i dr.), prikupljali su operativna saznanja o osobama koje su do sada već identificirane te sankcionirane kao počinitelji navedenog kaznenog djela, kontinuirano su ostvarivali kontakte i s operativnim vezama te su prikupljali i obrađivali sva saznanja o mogućim počiniteljima te žrtvama navedenog kaznenog djela i dr.

Poličijski službenici su tijekom 2018., sukladno operativnoj akciji koja je na snazi od veljače 2013., a usmjerena je na suzbijanje prosjačenja djece, osobito na područjima na kojima se nalazi veći broj naselja pripadnika romske nacionalne manjine, planirano i pojačano postupali po problematici uličnog prosjačenja kao vrste radnog iskorištavanja i iskorištavanja za činjenje protupravnih radnji, posebice prisiljavanja djece na prosjačenje, a poradi pravovremenog otkrivanja kaznenog djela, identifikacije žrtava te procesuiranja počinitelja kaznenog djela „Trgovanje ljudima“ iz članka 106. KZ/11 i „Povrede djetetovih prava“ iz članka 177. KZ/11.

Osim navedenog, s obzirom na zemljopisni položaj policijskih uprava koje graniče sa susjednim državama, policijski službenici su tijekom 2018. imali obvezu pojačanog postupanja po problematici nezakonitih migracija i krijumčarenja osoba, s posebnim osvrtom na učinkovitije prepoznavanje indikatora vezanih uz žrtve i počinitelje kaznenog djela „Trgovanje ljudima“ među migrantima.

Hrvatski Crveni križ:

U razdoblju od 25. do 27. rujna 2018. u Centru za edukaciju GDCK Osijek u Orahovici održan je regionalni trening za 30 policijskih službenika i predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova s ciljem unaprjeđenja mehanizama identifikacije žrtava trgovanja ljudima među migrantima u okviru projekta STEP - Integracija žrtava trgovanja ljudima proaktivnom identifikacijom i zaštitom. STEP je dvogodišnji transnacionalni projekt čiji je nositelj Britanski Crveni križ, a koji se provodi u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem, Nizozemskim Crvenim križem, organizacijama Ashiana i Hestia iz Velike Britanije te France terre d' Asile, uz podršku Ureda

za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH. Projekt sufinancira Fond Europske Unije za azil, migraciju i integraciju (AMIF), a organizirao ga je Hrvatski Crveni križ uz podršku pridruženog partnera na projektu, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH te Ravnateljstva policije RH.

Na treningu su sudjelovali djelatnici policije linije rada organiziranog kriminaliteta i granične policije Policijskih uprava Zagrebačke, Karlovačke, Splitsko-dalmatinske, Ličko-senjske, Vukovarsko-srijemske, Osječko-baranjske, Brodsko-posavske, Sisačko-moslavačke županije, PNUSKOK-a, kao i predstavnici MUP-a koji rade u prihvatištima za tražitelje azila u Zagrebu i Kutini. Sudionici treninga imali su se priliku upoznati s novim trendovima na području identifikacije trgovanja ljudima među migrantima, dosadašnjim ostvarenim rezultatima, ali i izazovima u prepoznavanju znakova trgovanja kroz niz interaktivnih predavanja, primjera iz prakse te vježbi.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

Aktivnost:

3. Jačanje proaktivnog rada pri otkrivanju vrbovanja žrtava putem Interneta i drugih otvorenih izvora

Nositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove

Sunositelj: ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za obrazovanje, ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za zapošljavanje, središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu, Hrvatski Crveni križ, organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Financijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelji provedbe: broj otkrivenih i procesuiranih slučajeva vrbovanja žrtava putem Interneta i drugih otvorenih izvora

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Tijekom 2018. policijski službenici Ravnateljstva policije, konkretnije policijski službenici za kibernetički kriminalitet kontinuirano prilikom provođenja kriminalističkih istraživanja, osobito kriminalističkih istraživanja iz domene spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta

putem društvenih mreža, odnosno u cilju otkrivanja vrbovanja žrtava putem društvenih mreža (osobito maloljetnih osoba i djece) provode i pojedine provjere putem otvorenih izvora na Internetu u cilju identifikacije počinitelja i žrtava kaznenih djela povezanih s trgovanjem ljudima.

Služba kibernetičke sigurnosti ujedno djeluje i kao Nacionalna kontakt točka za žurnu razmjenu podataka o kibernetičkim napadima na temelju Direktive 2013/40/EU o napadima na informacijske sustave, za razmjenu podataka o kibernetičkom kriminalitetu i slanje i primanje zahtjeva za zadržavanje podataka u svrhu dostave zahtjeva za međunarodnu pravnu pomoć, za kibernetički kriminalitet za države članice Interpol-a te za pribavljanje pretplatničkih i prometnih podataka kod pružatelja Internetskih sadržaja (Facebook, Twitter, PayPal...), a radi utvrđivanja identiteta počinitelja kaznenih djela za sve oblike kriminaliteta, pa tako i za kriminalitet povezan s trgovanjem ljudima. S tim u vezi ističe se kako je u jednom kriminalističkom istraživanju identificirana maloljetna žrtva trgovanja ljudima za koju je uvidom policijskih službenika u otvorene izvore uočen oglas o prodaji djeteta putem društvenih mreža (Facebook grupa namijenjenih razmjeni kupoprodajnih oglasa), s fotografijom žrtve uz istaknutu cjenovnu vrijednost, u namjeri njene prodaje.

Mreža PETRA:

Predstavnica Mreže PETRA – Centar za žene žrtve rata – ROSA kontinuirano vodi Facebook stranicu <http://www.facebook.com/SosZaZrtveTrgovanjaLjudima>, koja se stalno dopunjuje novim objavama koje javnosti daju dodatne informacije.

Predstavnice Mreže PETRA – Centar za žene žrtve rata – ROSA i Domine, Split u listopadu 2018. započele su regionalnu kampanju „Hope On“ u partnerstvu s nevladinim organizacijama i institucijama iz sedam zemalja: Srbije (Unitas Fond, Atina i Astra), Makedonije (La strada - Open gate), Crne Gore (Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima), Albanije (Arisi i Different and equal), Bosne i Hercegovine (Novi put), Hrvatska (Centar za žene žrtve rata – ROSA i Domine) i Slovenija (Caritas). Cilj kampanje je putem društvenih mreža proširiti svijest o postojanju problema trgovanja ljudima, skrenuti na njega pažnju i pružiti informacije gdje i kako je moguće prijaviti problem u slučaju susreta s opasnostima koje su vezane za ovu kriminalnu industriju. Glavne aktivnosti kampanje odvijaju se putem društvenih mreža, a uz emitiranje animiranog filma, uključuju edukaciju i mapiranje faktora rizika koji dovode do vrbovanja potencijalnih žrtava i/ili ulaženja u lanac trgovanja ljudima. Kratka animirana forma filma prevedena je na jezike svih zemalja koje sudjeluju u kampanji <http://www.hopeon.today/hrvatska>.

Članice Mreže PETRA su redovno distribuirale tiskane materijale o problemu trgovanja ljudima u svojim lokalnim zajednicama te relevantnim institucijama u Zagrebu, Vukovaru, Virovitici, Križevcima, Splitu, Slavonskom Brodu, Pakracu, Lipiku i Daruvaru (leci, brošure).

U svrhu obilježavanja 18. listopada, Europskog dana borbe protiv trgovanja ljudima udruga Hera Križevci je s PU Koprivničko-križevačkom organizirala predavanja u Srednjoj gospodarskoj školi i gimnaziji Križevci.

Centar za nestalu i zlostavljanu djecu:

Centar za nestalu i zlostavljanu djecu je od 2013. postao dio međunarodne mreže 116000 telefonskih linija za nestalu djecu. Stoga kao Nacionalni pozivni centar za nestalu djecu igra

ključnu ulogu u zaštiti prava djece u slučajevima kada su djeca u rizičnoj situaciji kao što je nestanak/bijeg, čime se povećava rizik da dijete postane žrtva trgovanja ljudima. Putem usluge Nacionalnog telefonskog broja za nestalu djecu 116000 zaprimaju se prijave i informacije o nestanku djeteta te prosljeđuju policiji i nadležnim institucijama, ostvaruje se suradnja sa svim relevantnim nacionalnim i međunarodnim organizacijama i institucijama s ciljem što bržeg pronalaska nestale osobe te se pružaju besplatna emocionalna, psihološka, socijalna, pravna i administrativna pomoć i podrška nestaloj osobi/djetetu i njegovoj obitelji. Nacionalni telefonski broj za nestalu djecu namijenjen je prvenstveno djeci i mladima, ali i njihovim roditeljima/skrbnicima, članovima njihovih obitelji i svim drugim građanima koji imaju informacije o nestalom djetetu ili se žele informirati o uslugama i aktivnostima koje su dostupne u okviru navedenog telefona. Usluga je dostupna svaki dan 24 sata dnevno, a na telefonskoj liniji dežurni su djelatnici Centra za nestalu i zlostavljanu djecu, stručnjaci iz područja socijalnog rada, psihologije i socijalne pedagogije.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

Aktivnost:

4. Jačanje proaktivnog rada pri otkrivanju potencijalnih slučajeva trgovanja ljudima za vrijeme turističke sezone

Nositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove

Sunositelj: ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za obrazovanje, ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za zapošljavanje, središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu, Hrvatski Crveni križ, organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Finansijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelji provedbe: broj otkrivenih i procesuiranih slučajeva trgovanja ljudima u mjestima s aktivnom turističkom djelatnošću tijekom ljetnih mjeseci i u produljenom trajanju za vrijeme turističke sezone

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Policijski službenici, osobito policijski službenici policijskih uprava na moru, u razdoblju priprema za turističku sezonu 2018. te u vrijeme turističke sezone 2018. (tijekom kojeg razdoblja na područje policijskih uprava pristiže veći broj osoba pa samim time i potencijalnih

počinitelja, kao i žrtava navedenog kaznenog djela), pojačano su svakodnevno pregledavali i otvorene izvore na Internetu, kao i tiskovne medije u kojima se oglašavaju „dobro plaćeni poslovi“, u pozadini kojih bi se moglo raditi o radnoj, spolnoj ili drugoj vrsti eksploatacije žrtava te sukladno tome poduzimali daljnje mjere i radnje iz svoje nadležnosti.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

Aktivnost:

5. Uključivanje predstavnika nadležnih inspektorata u članstvo Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i Operativnog tima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Rok: 2018.

Potrebna sredstva: Mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelji provedbe: imenovani predstavnici nadležnih inspektorata

Mjera je provedena

Na temelju članka 24. stavak 1. i 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 150/11., 119/14. i 93/16.), Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 29. ožujka 2018. donijela je Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima na temelju koje je odlučeno da uz ostale članove Nacionalnog odbora navedene u točki I. te Odluke, Nacionalni odbor čini i jedan predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove inspekcije rada.

Rješenjem Vlade Republike Hrvatske o imenovanju dijela članova Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima KLASA: 080-02/18-01/122, URBROJ: 50301-15/28-18-02 od 23. kolovoza 2018., uz ostale članove, kao predstavnica središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove inspekcije rada imenovana je Virna Floreani.

Na temelju članka 4. Uredbe o Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 42/12.), u vezi s točkom II. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima („Narodne novine“, broj 49/15. i 30/18.), nacionalni koordinator je Odlukom o imenovanju članova i zamjenika članova Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, za člana Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima imenovao Virnu Floreani, službenicu Ministarstva rada i mirovinskog sustava, Inspektorata rada, dok je za njezinu zamjenu imenovan Miodrag Lesar, službenik Ministarstva rada i mirovinskog sustava, Inspektorata rada.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

MJERA 2. Osnaživanje mobilnih timova

Aktivnost:

1. Organiziranje zajedničkih treninga za članove mobilnih timova, stručnjake u sustavu socijalne skrbi, državne odvjetnike, policijske službenike i inspektore rada

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva i središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelji provedbe: stručno osposobljeni članovi mobilnih timova i policijski službenici, državni odvjetnici, inspektor rada te održani stručni treninzi

Mjera se provodi

Hrvatski Crveni Križ:

Kako bi se stručnjacima u radu sa žrtvama trgovanja ljudima i članovima mobilnih timova za pomoć žrtvama trgovanja ljudima osigurao rad temeljen na relevantnim informacijama i pristupima u radu, ažuriran je priručnik Hrvatskog Crvenog križa *Pomoć i zaštita žrtava trgovanja ljudima – Vodič za pomagače*. Također, izrađen je obrazac za Inicijalnu procjenu potreba novo identificiranih žrtava trgovanja ljudima.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Aktivnost:

2. Izrada hodograma postupanja nadležnih institucija prema žrtvi trgovanja ljudima od trenutka identifikacije

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva

Rok: 2018.

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelji provedbe: izrađen hodogram postupanja

Mjera je provedena

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH izradio je hodogram postupanja od trenutka identifikacije žrtve trgovanja ljudima pa do obavještavanja Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima o poduzetim mjerama koji se sastoji od pet koraka. Prema Nacionalnom referalnom sustavu identifikaciju žrtava trgovanja ljudima provodi Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem i organizacijama civilnog društva (prvi korak). Ako je žrtva dijete, Ministarstvo unutarnjih poslova će u postupku identifikacije surađivati s tijelom nadležnim za poslove socijalne skrbi i organizacijama civilnog društva (drugi korak). Nadležno tijelo za identifikaciju žrtava trgovanja ljudima, Ministarstvo unutarnjih poslova, obvezno je odmah nakon identifikacije žrtve izvijestiti nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima (treći korak). Nakon identifikacije žrtve koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima Ministarstva unutarnjih poslova bez odgađanja obavještava nadležnog koordinatora mobilnih timova o identificiranoj žrtvi (četvrti korak). Koordinator mobilnih timova poziva nadležni mobilni tim koji izlazi na teren i osigurava osnovne oblike pomoći koji uključuju siguran smještaj, psihosocijalnu podršku, pravnu pomoć, medicinsku pomoć, siguran povratak, (re)integraciju (peti korak).

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

MJERA 3. Osnaživanje rada nacionalne SOS linije protiv trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Sustavno financiranje SOS linije

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: Centar za žene žrtve rata – ROSA

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva planirana na poziciji A681023 „Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH u iznosu od 5.000,00 kn za svaku godinu provedbe mjere

Pokazatelji provedbe: pružena novčana potpora za SOS liniju

Mjera se provodi

Radi senzibilizacije javnosti za problematiku trgovanja ljudima te s ciljem prevencije trgovanja ljudima uspostavljena je SOS telefonska linija (0800 7799) na kojoj je moguće zatražiti pomoć

i dobiti potrebne informacije ili prijaviti slučajeve za koje se sumnja da se radi o trgovaju ljudima. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH kontinuirano financira navedenu SOS telefonsku liniju.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681023 „Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH u ukupnom iznosu od 68.849,26 kuna

Aktivnost:

2. Informiranje javnosti o radu SOS linije

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelji: Operativni tim Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelj provedbe: dostupnost informacija na svim relevantnim web stranicama nadležnih ministarstava i Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, isticanje SOS linije na svim važnjim događanjima (okrugli stolovi, konferencije, edukacije).

Mjera se provodi

Centar za žene žrtve rata – ROSA:

Broj SOS linije je oglašavan na web stranicama i sadržan u postojećim materijalima o trgovanju ljudima te dostupan na okruglim stolovima, konferencijama i edukacijama, što se sve pokazalo nedovoljnim kako bi se postiglo informiranje šire javnosti o postojanju SOS linije.

SOS linija je, kao i ranijih godina konstantno oglašavana putem Facebook stranice <http://www.facebook.com/SosZaZrtveTrgovanjaLjudima>, koja se stalno dopunjuje novim objavama koje javnosti daju dodatne informacije.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Aktivnost:

3. Rad na SOS liniji

Nositelj: Centar za žene žrtve rata – ROSA

Sunositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva osigurava organizacija civilnog društva koja nije korisnik Državnog proračuna

Pokazatelj provedbe: izvještaji o prijavama na SOS liniju

Mjera se provodi

Centar za žene žrtve rata – ROSA:

Centar za žene žrtve rata – ROSA omogućavao je redovni rad linije zahvaljujući vlastitim sredstvima. Redovno su podnošeni izvještaji o pozivima i prijavama na SOS liniju.

Nacionalnu SOS liniju za suzbijanje trgovanja ljudima 0800 77 99 Centar ROSA vodi svakodnevno (uključivši vikende i praznike) od 10:00 - 18:00 h s ciljem informiranja potencijalnih žrtava trgovanja ljudima i pomoći žrtvama. SOS linija dio je nacionalnog sustava suzbijanja trgovanja ljudima. Putem ove linije informira se zainteresirana javnost te pruža pomoć i podrška žrtvama trgovanja ljudima te iskorištavanja u prostituciji. Prijave se prosljeđuju Službi organiziranog kriminaliteta Ministarstva unutarnjih poslova. Žrtve se informira o mogućnostima pomoći i po potrebi usmjerava na organizacije i institucije za pružanje potrebne pomoći. U 2018. ukupno je zaprimljeno 280 poziva od čega je šest prijava upućeno Službi organiziranog kriminaliteta na daljnje postupanje. Uz prijavu sumnji na moguće slučajeve trgovanja ljudima, na liniju su se javile i žrtve trgovanja ljudima koje su imale potrebu savjetovanja i rješavanja aktualnih problema. Osim slučajeva žrtava trgovanja ljudima na liniju su se obraćale i osobe s drugim vrstama problema koje su upućivane na druge institucije i organizacije civilnog društva s obzirom na vrstu problema odnosno oblik nasilja ili druge uskrate prava kojem su bile izložene one ili njima bliske osobe.

Centar za žene žrtve rata – ROSA i Domine pružale su savjetovanje i direktnu podršku, pravno zastupanje na sudu i savjetovanje te pomoć u realizaciji prava pri institucijama.

Utrošena sredstva: sredstva za rad na SOS liniji osigurali su sunositelji mjere - organizacije civilnog društva u okviru sredstava s kojima raspolažu, ovisno o proračunu i mogućnostima same organizacije. Organizacije nisu korisnici državnog proračuna, stoga nije obvezatno iskazivanje konkretnih iznosa.

MJERA 4. Nastavak suradnje s organizacijama civilnog društva u vezi s aktivnostima u području identifikacije žrtava trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Redovito informiranje organizacija civilnog društva (članica Operativnog tima) o identificiranim žrtvama trgovanja ljudima i pruženim oblicima pomoći i zaštite u okviru sastanaka Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH i ministarstvo nadležno za unutarnje poslove

Sunositelj: organizacije civilnog društva i Hrvatski Crveni križ

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH; aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Financijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove.

Pokazatelji provedbe: informirane organizacije civilnog društva (članice Operativnog tima) o identificiranim žrtvama trgovanja ljudima i pruženim oblicima pomoći i zaštite, izrađena i dostavljena bilješka s održanih sastanaka Operativnog tima.

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Organizacije civilnog društva (članice Operativnog tima) redovito su informirane o identificiranim žrtvama trgovanja ljudima i pruženim oblicima pomoći i zaštite u okviru sastanaka Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH.

Hrvatski Crveni križ:

Tijekom 2018. Hrvatski Crveni križ sudjelovao je na sastancima Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH te se na taj način doprinijelo razmjeni informacija o provedenim aktivnostima i oblicima pružene pomoći žrtvama trgovanja ljudima. Sastanci Operativnog tima održavali su se jednom mjesečno u Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, a sastancima su prisustvovali predstavnici nadležnih ministarstava i nevladinih organizacija koje se bave prevencijom te pomoći i zaštitom žrtava trgovanja ljudima.

Centar za žene žrtve rata – ROSA:

Predstavnice Mreže PETRA redovno su sudjelovale na svim sastancima Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH (članica i zamjenica) na kojima su informirane o identificiranim žrtvama trgovanja ljudima i pruženim oblicima pomoći i zaštite.

Centar za nestalu i zlostavljanu djecu:

Predstavnici Centra za nestalu i zlostavljanu djecu – član i zamjenica člana Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH tijekom 2018. redovito su sudjelovali na sastancima Operativnog tima te iscrpno izvještavali o svim pruženim oblicima

pomoći i zaštite maloljetnoj žrtvi trgovanja ljudima smještenoj u Sklonište, za koje je tijekom 2018. Centar za nestalu i zlostavljanu djecu bio pružatelj usluge.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH i u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

Aktivnost:

2. Redovito ažuriranje podataka o pozivima pristiglim na SOS liniju

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: Centar za žene žrtve rata – ROSA

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelji provedbe: ažurirani podaci o pozivima na SOS liniju

Mjera se provodi

Centar za žene žrtve rata – ROSA redovno, na mjesečnoj bazi, slao je Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH izvještaje o pozivima pristiglim na SOS liniju koje podatke je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH redovno ažurirao.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Aktivnost:

3. Redovito izvještavanje članova Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima o rezultatima provedenih aktivnosti temeljem zaprimljenih informacija o pozivima na SOS liniju

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH i ministarstvo nadležno za unutarnje poslove

Sunositelj: organizacije civilnog društva i Hrvatski Crveni križ

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH; aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je

uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Financijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelji provedbe: redovita informiranost članova Operativnog tima o pozivima na SOS liniju o rezultatima provedenih aktivnosti, izrađena i dostavljena bilješka s održanih sastanaka Operativnog tima

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U svrhu ispunjavanja dalnjih ciljeva određenih Nacionalnim planom, tijekom 2018. policijski službenici Ravnateljstva policije nastavili su s intenzivnom suradnjom s organizacijama civilnog društva koje rade na zaprimanju dojava upućenih na SOS telefonsku liniju uspostavljenu radi uspješnije borbe protiv trgovanja ljudima. Slijedom toga, policijski službenici Ravnateljstva policije postupali su na temelju šest zaprimljenih dojava o saznanjima vezanim za možebitne inkriminirane radnje u vezi s trgovanjem ljudima, tijekom kojih dosadašnjeg postupanja nisu identificirane žrtve trgovanja ljudima.

U odnosu na suradnju s organizacijama civilnog društva uključenim u referalni sustav suzbijanja trgovanja ljudima na području Republike Hrvatske, policijski službenici Policijske uprave splitsko-dalmatinske 3. prosinca 2018. sudjelovali su na okruglom stolu pod nazivom „Sustav prevencije i zaštite žrtava trgovanja ljudima na području Splita i Mostara – iskustva u radu“, koji se održao u organizaciji udruge „Domine“ iz Splita. Također, policijski službenici koji rade po liniji rada organiziranog kriminaliteta održali su i tri sastanka s predstavnicima Centra za socijalnu skrb Split koji pri navedenom Centru prate predmetnu problematiku, kao i jedan sastanak sa članicama mobilnog tima iz udruge „Domine“.

Policijski službenici Policijske uprave virovitičko-podravske su tijekom 2018. održavali suradnju s organizacijom civilnog društva pod nazivom S.O.S. Virovitica, koja postoji i djeluje na području navedene Policijske uprave, a u čiji djelokrug rada, između ostalog, ulazi i problematika trgovanja ljudima.

Centar za žene žrtve rata – ROSA:

Predstavnice Centra za žene žrtve rata – ROSA redovito je sudjelovala i informirala članova Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH o relevantnim pozivima na SOS liniju.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH i u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

CILJ:

2. Regionalna i međunarodna suradnja u području suzbijanja trgovanja ljudima i identifikacije žrtava

MJERA 1. Sudjelovanje u provedbi međunarodnih i regionalnih operativnih akcija i projekata usmjerenih na identifikaciju žrtava i suzbijanje kriminaliteta povezanog s trgovanjem ljudima (Interpol, Europol, SELEC, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (FRONTEX), regionalna i međunarodna policijska suradnja na temelju bilateralnih sporazuma)

Aktivnost:

1. Sudjelovanje u regionalnim i međunarodnim operativnim akcijama

Nositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove

Sunositelj: Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Financijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelj provedbe: provedene operativne akcije i izrađena izvješća o rezultatima provedenih operativnih akcija i projekata

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U odnosu na ostvarenu međunarodnu policijsku suradnju Ravnateljstvo policije je u 2018., tijekom provođenja značajnijih kriminalističkih istraživanja, ostvarivalo intenzivnu međunarodnu policijsku suradnju s državama članicama EU i trećim državama, koja se ostvarivala organiziranim operativnim sastancima te kanalima međunarodne policijske suradnje, putem EUROPOL-a, INTERPOL-a te putem policijskih časnika za vezu.

S tim u vezi ponovno se ističe opsežno kriminalističko istraživanje kaznenog djela „Trgovanje ljudima“ iz članka 106. stavak 3. KZ/11, u kojem je identificirano ukupno 59 žrtava trgovanja ljudima, građana Tajvana (NR Kine), eksploriranih za činjenje protupravnih radnji prijevara. O cijelokupnom predmetnom kriminalističkom istraživanju, identifikaciji žrtava trgovanja ljudima, novom načinu počinjenja ove vrste kaznenog djela na području EU, na međunarodnim sastancima od strane hrvatske i slovenske policije izvješten je i EUROPOL, kojom prilikom su predstavnici država članica EU navedeno kriminalističko istraživanje i utvrđen novi način počinjenja ocijenili izuzetno korisnim za daljnje suzbijanje trgovanja ljudima u njihovim matičnim državama te su naveli kako će navedenu praksu koristiti u dalnjem radu. Također, o samom kriminalističkom istraživanju su obaviješteni i svi strani časnici za vezu u Republici Hrvatskoj prilikom organiziranog sastanka u tu svrhu u prostorijama Ravnateljstva policije.

Navedeno kriminalističko istraživanje je u konačnici rezultiralo pozitivnim odjekom u borbi protiv ove vrste kriminaliteta na razini cijele EU i trećih zemalja (SAD-a, NR Kine), tim više što je riječ i o međunarodnom kriminalističkom istraživanju, na temelju međunarodne policijske suradnje u kojem su identificirane žrtve trgovanja ljudima, kao i spriječeno daljnje počinjenje kaznenih djela prijevara na štetu državljana NR Kine. Provedeno kriminalističko istraživanje je pohvaljeno i od strane predsjednice Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH tijekom održane sjednice Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH održane dana 19. veljače 2019., kao uspješno provedena proaktivna policijska istraga u 2018. koja je u samo jednom slučaju rezultirala s 59 identificiranih žrtava trgovanja ljudima.

Tijekom 2018. na području svih policijskih uprava provođene su i preventivno-represivne aktivnosti kroz usklađene međunarodne zajedničke operativne akcije. Tako su policijski službenici svih policijskih uprava u organizaciji i u suradnji s EUROPOL-om te u koordinaciji s Ravnateljstvom policije u tri navrata sudjelovali u provedbi zajedničkih akcijskih dana 2018. namijenjenih suzbijanju trgovanja ljudima koji su se također provodili i u drugim državama članicama EU.

U suradnji s Inspektoratom rada Ministarstva rada i mirovinskog sustava policijski službenici sudjelovali su u akcijskim danima namijenjenim suzbijanju trgovanja ljudima - radna eksploatacija, tijekom kojih dana je 1160 policijskih službenika izvršilo provjeru ukupno 14792 osoba i 8523 vozila na 372 lokacija, kojom prilikom nisu identificirane žrtve trgovanja ljudima. Također, sudjelovali su u akcijskim danima namijenjenim suzbijanju trgovanja ljudima - suzbijanja trgovanja djecom, tijekom kojih dana je 4416 policijskih službenika izvršilo provjeru ukupno 86268 osoba i 38793 vozila na 958 lokacija, kojom prilikom nisu identificirane žrtve trgovanja ljudima, kao i u akcijskim danima namijenjenim suzbijanju trgovanja ljudima - s posebnim naglaskom na suzbijanje trgovanja ljudima u cilju spolne eksploatacije i eksploatacije za činjenje protuzakonitih radnji, osobito maloljetnih osoba – djece, tijekom kojih dana je 7968 policijskih službenika izvršilo provjeru ukupno 131037 osoba i 49172 vozila na 7991 lokacija, kojom prilikom nisu identificirane žrtve trgovanja ljudima.

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Inspektorat rada:

Inspektorat rada sudjelovao je u Zajedničkim akcijskim danima suzbijanja trgovanja ljudima radi radne eksploatacije (Joint Action Days THB labour exploitation 2018.), koji su organizirani uz podršku Europol-a, u okviru kojih su inspektori rada i policijski službenici zemalja članica EU na svom području proveli inspekcijske nadzore radi otkrivanja mogućih slučajeva trgovanja ljudima radi radne eksploatacije.

Inspektori rada u suradnji s policijskim službenicima proveli su inspekcijske nadzore kod 151 poslodavca (pravnih i fizičkih osoba) u sektorima poljoprivrede, graditeljstva, ugostiteljstva, u domovima za njegu starijih i nemoćnih osoba, salonima za masažu, u autopraonicama, u djelatnosti sakupljanja i recikliranja otpada, komunalnim djelatnostima, u sektoru trgovine, šumarstvu, itd. Iz zaprimljenih konačnih izvješća o obavljenim inspekcijskim nadzorima proizlazi da su inspektori rada u području radnih odnosa poduzeli sljedeće mjere:

- u sektoru poljoprivrede inspektori rada proveli su inspekcijske nadzore kod 14 poslodavaca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: doneseno je jedno usmeno rješenje u zapisniku na temelju članka 171. stavka 1. Zakona o obveznom mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 33/15., 93/15., 120/16. i 18/18., dalje u tekstu: ZOMO), jer je utvrđeno

da je za poslodavca tijekom nadzora radio na poslovima s obilježjima radnog odnosa radnik kojeg poslodavac nije prijavio na obvezno mirovinsko osiguranje prije početka rada; jedan optužni prijedlog podnesen je nadležnom prekršajnom sudu zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 172. stavak 2. točaka 4. i stavak 2. ZOMO-a, jer poslodavac nije prijavio radnika na obvezno mirovinsko osiguranje u propisanom roku i zbog prekršaja iz članka 150. stavka 1. i 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 80/13. i 137/13., dalje u tekstu: ZOZO), jer poslodavac nije prijavio radnika na obvezno zdravstveno osiguranje; dva optužna prijedloga protiv dva poslodavca podnesena su nadležnim prekršajnim sudovima zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavka 1. točke 1. i 2. Zakona o radu („Narodne novine“, broj 93/14. i 127/17., dalje u tekstu: ZOR), jer poslodavci nisu na propisani način vodili evidenciju o radnicima i radnom vremenu; jedan optužni prijedlog podnesen je nadležnom prekršajnom sudu zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 15. stavak 1. točke 6. i 2. Zakona o poticanju zapošljavanja („Narodne novine“ broj 57/12., 120/12. i 16/17., dalje u tekstu: ZOPZ), jer poslodavac nije sklopio ugovore o sezonskom radu za obavljanje privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi s četvoricom radnika prije početka njihovog rada; jedan optužni prijedlog je podnesen nadležnom prekršajnom sudu zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 15. stavak 1. točka 1. i stavak 2. ZOPZ-a, jer je poslodavac sklopio ugovore o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi s dva radnika za poslove koji se ne smatraju privremenim odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi; jedan optužni prijedlog je podnesen zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 34. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavac nije dostavio radniku obračun plaće s propisanim sadržajem; pet optužnih prijedloga je podneseno zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 3. i stavak 2. ZOR-a jer pet poslodavaca nije skloplilo pisane ugovore o radu s radnicima (svaki s po jednim radnikom) niti su radnicima uručili potvrde o sklopljenim ugovorima o radu prije početka rada, zatim zbog prekršaja iz članka 172. stavak 2. točka 4. i stavak 2. ZOMO-a, jer poslodavci nisu prijavili radnike na obvezno mirovinsko osiguranje u propisanom roku te zbog prekršaja iz članka 150. stavak 1. i 3. ZOZO-a, jer poslodavci radnike nisu prijavili na obvezno zdravstveno osiguranje u propisanom roku,

- u sektoru građevinarstva inspektor su proveli inspekcijske nadzore kod 23 poslodavca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: doneseno je jedno usmeno rješenje na zapisnik o inspekcijskom nadzoru na temelju članka 226. stavak 1. točka 18. ZOR-a, kojim je naloženo poslodavcu da dostavi radniku obračun plaće s propisanim sadržajem; jedan optužni prijedlog je podnesen zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 3. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavac s radnikom nije skloplio pisani ugovor o radu niti mu je izdao potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu prije početka rada te zbog prekršaja iz članka 172. stavak 2. točka 4. i stavak 2. ZOMO-a, jer poslodavac radnika nije prijavio na obvezno mirovinsko osiguranje u propisanom roku; jedan optužni prijedlog je podnesen zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 150. stavak 1. i 3. ZOZO-a, jer poslodavac radnika nije prijavio na obvezno zdravstveno osiguranje u propisanom roku te prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 18. i stavak 2. ZOR-a, jer je poslodavac radniku, od kojeg je trebao ishoditi pisano suglasnost za prekovremeni rad, naložio prekovremeni rad bez takve suglasnosti; jedan optužni prijedlog je podnesen protiv poslodavca zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 1. i stavka 2. ZOR-a, jer poslodavac nije na propisani način vodio evidenciju o radnicima i radnom vremenu; tri optužna prijedloga protiv tri poslodavaca podnesena su nadležnim prekršajnim sudovima zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 172. stavak 2. točka 4. i stavak 2. ZOMO-a, jer poslodavci radnike nisu prijavili na obvezno mirovinsko osiguranje u propisanom roku i jedan optužni prijedlog zbog osnovane

sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 150. stavak 1. i 3. ZOZO-a, jer poslodavac radnika nije prijavio na obvezno zdravstveno osiguranje u propisanom roku,

- u domovima za starije i nemoćne osobe inspektor su proveli inspekcijske nadzore kod 17 poslodavaca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: inspektor su donijeli pet usmenih rješenja u zapisnicima o inspekcijskom nadzoru na temelju članka 171. stavak 1. ZOMO-a jer je utvrđeno da su za pet poslodavca tijekom nadzora radili na poslovima s obilježjima radnog odnosa radnici koje poslodavci nisu prijavili na obvezno mirovinsko osiguranje prije početka rada i to kod dva poslodavca po jedan radnik, kod dva poslodavca po dva radnika i kod jednog poslodavaca tri radnika. Poslodavac kod koga su nezakonito radila tri radnika je uplatio iznos od 90.000,00 kuna u Državni proračun u skladu s člankom 171. stavak. 3. ZOMO-a; dva usmena rješenja na zapisnik o inspekcijskom nadzoru donešena su na temelju članka 226. stavak 1. točka 5. ZOR-a, kojima su inspektor naredili poslodavcima da radnicima ponude izmjenu ugovora o radu koji će sadržavati nedostajuće sastojke; tri optužna prijedloga podnesena su protiv tri poslodavca nadležnim prekršajnim sudovima zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 3. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavci s radnicima nisu sklopili pisane ugovore o radu niti su im uručili potvrde o sklopljenim ugovorima o radu prije početka rada, pet optužnih prijedloga su podnesena zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 172. stavak 2. točka 4. i stavak 2. ZOMO-a, jer poslodavci nisu prijavili radnike na obvezno mirovinsko osiguranje u propisanom roku; dva optužna prijedloga zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 150. stavak 1. i 3. ZOZO, jer poslodavci radnike nisu prijavili na obvezno zdravstveno osiguranje u propisanom roku; tri optužna prijedloga zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka. 34. ZOR-a, jer poslodavci nisu dostavili radnicima obračune plaća sa svim podacima propisanim zakonom; dva optužna prijedloga zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točke 1. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavci nisu na propisani način vodili evidenciju o radnicima i radnom vremenu; jedan optužni prijedlog zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 10. stavak 1. Zakona o minimalnoj plaći („Narodne novine“, broj 39/13. i 130/17., dalje u tekstu: ZMP), jer poslodavac dvojici radnika u propisanom roku nije isplatio minimalnu plaću,

- u sektoru ugostiteljske djelatnosti (HORECA - hoteli, restorani, barovi) inspektor su proveli inspekcijske nadzore kod 48 poslodavaca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: tri usmena rješenja donešena su u zapisniku o inspekcijskom nadzoru na temelju članka 171. stavak 1. ZOMO-a, jer je utvrđeno da su za tri poslodavca tijekom nadzora radili na poslovima s obilježjima radnog odnosa radnici koje poslodavci nisu prijavili na obvezno mirovinsko osiguranje prije početka rada i to kod dva poslodavca po tri radnika, a kod jednog poslodavca jedan radnik (poslodavac je uplatio iznos od 30.000,00 kuna u državni proračun u skladu s člankom 171. stavak. 3. ZOMO-a); tri usmena rješenja u zapisniku o inspekcijskom nadzoru donešena su na temelju članka 226. stavak. 1. točka 5. ZOR-a, kojim su inspektor naredili poslodavcima da radnicima ponude izmjenu ugovora o radu koji će sadržavati nedostajuće sastojke; jedno usmeno rješenje donešeno je na temelju članka 226. stavak 1. točka 18. ZOR-a, kojim je poslodavcu naređeno da dostavi radniku obračun plaće s propisanim sadržajem; inspektor su podnjeli nadležnim prekršajnim sudovima tri optužna prijedloga protiv tri poslodavca zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 3. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavci s radnicima nisu sklopili pisane ugovore o radu niti su im uručili pisane potvrde o sklopljenim ugovorima o radu prije početka rada; četiri optužna prijedloga zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 172. stavak 2. točka 4. i stavak 2. ZOMO-a, jer poslodavci radnike nisu prijavili na obvezno mirovinsko osiguranje; tri optužna prijedloga zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 150. stavak 1. i

3. ZOZO-a, jer poslodavci radnike nisu prijavili na obvezno zdravstveno osiguranje u propisanom roku, a protiv jednog poslodavca zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 34. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavac radniku nije dostavio obračun plaće s propisanim sadržajem, kao i zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 1. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavac nije vodio evidencije o radnicima i o radnom vremenu na propisan način; dva optužna prijedloga podnesena su zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 228. stavak 1. točka 13. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavci nisu omogućili radnicima korištenje dnevnog odmora; jedan optužni prijedlog podnesen je zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 228. stavak 1. točka 15. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavac nije omogućio radniku korištenje godišnjeg odmora; jedan optužni prijedlog podnesen je zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 228. stavak 1., točka 12., 14. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavac radniku nije omogućio korištenje dnevnog odmora i tjednog odmora; četiri optužna prijedloga su podnesena zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 228. stavak 1. točka 1. i stavak 2. ZOR-a, jer su četiri poslodavca s radnicima sklopili ugovore o radu na određeno vrijeme bez navođenja objektivnog razloga; jedan optužni prijedlog podnesen je zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 34. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavac radniku nije dostavio obračun dugovane, a neisplaćene plaće; dva optužna prijedloga podnesena su zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 30. stavak 1. Zakona o Inspektoratu rada („Narodne novine“, broj 19/14., dalje u tekstu: ZIR), jer poslodavac nije osigurao uvjete za obavljanje inspekcijskog nadzora; jedan optužni prijedlog je ponesen zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 33. stavak 4. ZIR-a, jer inspektoru poslodavac nije dostavio ispravne i potpune podatke; jedan optužni prijedlog podnesen je radi osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 16. i stavak 2. ZOR-a, jer je rad radnika koji je radio prekovremeno trajao ukupno duže od 50 sati tjedno te zbog prekršaja iz članka 172. stavak 2. točka 4. i stavak 2. ZOMO-a; jedan optužni prijedlog podnesen je zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 1. stavak 2. ZOR-a, jer poslodavac evidencije o radnicima i o radnom vremenu nije vodio na propisan način,

- u sektoru sakupljanja i reciklaže otpada inspektori su proveli inspekcijske nadzore kod sedam poslodavaca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: jedan optužni prijedlog podnesen je zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 1. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavac nije na propisani način vodio evidenciju o radnicima i radnom vremenu te zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 172. stavak 2. točka 4. i stavak 2. ZOMO-a, jer poslodavac radnika u propisanom roku nije prijavio na obvezno mirovinsko osiguranje; optužni prijedlog protiv drugog poslodavca podnesen je zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 3. jer poslodavac radniku nije dostavio prijavu na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje i zbog osnovane sumnje u počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 34. i stavak 2. ZOR-a jer poslodavac radniku nije dostavio obračun plaće s propisanim sadržajem te zbog prekršaja iz članka 10. stavak 1. ZMP-a jer poslodavac nije radniku u propisanom roku isplatio minimalnu plaću,

- u autopraonicama inspektori su proveli inspekcijske nadzore kod 5 poslodavaca pri čemu je doneseno jedno usmeno rješenje na zapisnik o inspekcijskom nadzoru na temelju članka 226. stavak. 1. točka 18. ZOR-a kojim je poslodavcu naređeno da radniku uruči obračun plaće s propisanim sadržajem, dok je drugom poslodavcu usmenim rješenjem na zapisnik na temelju članka 226. stavak. 1. točka 5. ZOR-a naređeno da radniku ponudi izmjenu ugovora o radu koji će sadržavati sve nedostajuće sastojke,

- u sektoru šumarstva inspektor su proveli inspekcijske nadzore kod dva poslodavca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: doneseno je jedno usmeno rješenje na zapisnik na temelju članka 171. stavak 1. ZOMO-a jer je utvrđeno da su za poslodavca tijekom nadzora na poslovima s obilježjima radnog odnosa radila četiri radnika koje poslodavac nije prijavio na obvezno mirovinsko osiguranje prije početka rada; jedan optužni prijedlog podnesen je zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točke 3. i stavak 2. ZOR-a jer poslodavac s radnicima nije sklopio pisani ugovor o radu niti im je uručio potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu prije početka rada, zatim zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 172. stavak 2. točke 4. stavak 2. ZOMO-a jer poslodavac radnike nije prijavio na obvezno mirovinsko osiguranje te zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 150. stavak 1. i 3. ZOZO-a jer poslodavac radnike nije prijavio na obvezno zdravstveno osiguranje, kao i zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 10. stavak 1. ZMP jer poslodavac radniku nije isplatio minimalnu plaću u ugovorenom roku,
- u autoservisima inspektor su proveli inspekcijske nadzore kod četiri poslodavca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: doneseno je usmeno rješenje na zapisnik o inspekcijskom nadzoru na temelju članka 226. stavak. 1. točka 5. ZOR-a, kojim je naređeno poslodavcu da radniku ponudi izmjenu ugovora o radu koji će sadržavati sve nedostajuće sastojke,
- u sektoru trgovine inspektor su proveli inspekcijske nadzore kod pet poslodavaca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: podnesen je jedan optužni prijedlog zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 228. stavak 1. točka 1. i stavak 2. ZOR-a, jer je poslodavac s radnikom sklopio ugovor o radu na određeno vrijeme bez navođenja objektivnih razloga te zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 16. i stavak 2. ZOR-a, jer je rad radnika trajao duže od 50 sati tjedno,
- u sektoru djelatnosti čišćenja inspektor su proveli inspekcijski nadzor kod jednog poslodavca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: doneseno je jedno usmeno rješenje na zapisnik o inspekcijskom nadzoru na temelju članka 171. stavak 1. ZOMO-a jer je utvrđeno da je za poslodavca tijekom nadzora na poslovima s obilježjima radnog odnosa radio radnik kojeg poslodavac nije prijavio na obvezno mirovinsko osiguranje prije početka rada i usmeno rješenje na zapisnik na temelju članka 226. stavak 1. točka 5. ZOR-a, kojim je poslodavcu naređeno da radniku ponudi izmjenu ugovora o radu koji sadrži sve nedostajuće sastojke; podnesen je jedan optužni prijedlog zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 172. stavak 2. točka 4. i stavak 2. ZOMO-a jer poslodavac radnika nije prijavio na obvezno mirovinsko osiguranje, zatim zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 150. stavak 1. i 3. ZOZO, jer poslodavac radnika nije prijavio na obvezno zdravstveno osiguranje te zbog prekršaja iz članka 229. stavak 1. točka 3. i stavak 2. ZOR-a, jer poslodavac s radnikom nije sklopio pisani ugovor o radu niti mu je uručio pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu prije početka rada,
- u pekarama inspektor su proveli inspekcijske nadzore kod dva poslodavca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: doneseno je usmeno rješenje na zapisnik o inspekcijskom nadzoru na temelju članka 226. stavak 1. točka 18. ZOR-a, kojom je poslodavcu naređeno da radniku dostavi obračun plaće s propisanim sadržajem; jedan optužni prijedlog podnesen je zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak. 1. točka 1. ZOR-a, jer poslodavac nije na propisan način vodio evidencije o radnicima i radnom vremenu te zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 33. stavak 4. ZIR-a jer poslodavac inspektoru nije dostavio ispravne i potpune podatke,

- u sektoru industrije inspektor su proveli inspekcijske nadzore kod dva poslodavca te su poduzete sljedeće mjere iz nadležnosti inspektorata rada: jedan optužni prijedlog podnesen je zbog osnovane sumnje na počinjenje prekršaja iz članka 229. stavak 1. točke 1. i stavak 2. ZOR-a jer poslodavac nije na propisani način vodio evidenciju o radnicima i radnom vremenu.

Kod ostalih poslodavaca u drugim sektorima odnosno djelatnostima, kao što su saloni za masažu, telekomunikacije, transport, elektrane biomase, proizvodnoj industriji, komunalnim djelatnostima, inspektor nisu utvrdili povrede propisa iz radnih odnosa. O provedenim inspekcijskim nadzorima Europol-u je dostavljeno privremeno izvješće putem Ministarstva unutarnjih poslova.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

MJERA 2. Iniciranje, organiziranje i sudjelovanje u provedbi međunarodnih i regionalnih skupova vezanih uz identifikaciju žrtava trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Iniciranje, organiziranje i sudjelovanje u provedbi međunarodnih i regionalnih skupova

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelji: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa i ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove, središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu, Pravosudna akademija, Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva planirana na poziciji A681023 „Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH u iznosu od 15.000,00 kn za svaku godinu provedbe mjere

Pokazatelj provedbe: broj održanih međunarodnih i regionalnih skupova i broj sudionika

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Policijski službenici Ravnateljstva policije su tijekom 2018. sudjelovali na ukupno sedam međunarodnih sastanaka vezanih uz EMPACT prioritet (European multidisciplinary platform against criminal threats – Europska multidisciplinarna platforma protiv kriminalnih prijetnji) „Trgovanje ljudima“ pa su tako: od 13. do 14. veljače 2018. u Den Haagu, u Nizozemskoj, sudjelovali na strateškom i operativnom „kick off“ sastanku po EMPACT prioritetu „Trgovanje ljudima“; od 30. do 31. svibnja 2018. u Den Haagu, u Nizozemskoj, na operativnom sastanku po EMPACT prioritetu „Trgovanje ljudima“; od 19. do 20. lipnja 2018. u Madridu, u Kraljevini Španjolskoj, na operativnom i strateškom sastanku po EMPACT prioritetu „Trgovanje ljudima“

– povezano s krivotvorenjem isprava“; od 2. do 4. listopada 2018. u Sofiji, u Bugarskoj, na operativnom sastanku po EMPACT prioritetu „Trgovanje ljudima – preventivne mjere“; od 9. do 10. listopada 2018. u Den Haagu, u Nizozemskoj, na operativnom sastanku po EMPACT prioritetu „Trgovanje ljudima“, radi izrade Operativnog akcijskog plana za 2019.; od 27. do 28. studenog 2018. u Den Haagu, u Nizozemskoj, na operativnom i strateškom sastanku po EMPACT prioritetu „Trgovanje ljudima – povezano s krivotvorenjem isprava“ i od 11 do 12. prosinca 2018. u Noordwijku, u Nizozemskoj, na operativnom i strateškom sastanku po EMPACT prioritetu „Trgovanje ljudima“, na temu „Financijske istrage i oduzimanje nezakonito stečene imovine povezane s trgovanjem ljudima te uključenost državnog odvjetništva“.

Osim navedenih sastanaka, policijski službenici Ravnateljstva policije su također, vezano uz sudjelovanje u provedbi međunarodnih i drugih skupova vezanih uz identifikaciju žrtava trgovanja ljudima i dr., sudjelovali na slijedećim međunarodnim sastancima i radionicama: 7. i 8. svibnja 2018. na godišnjoj izobrazbi policijskih službenika Republike Slovenije koji se bave suzbijanjem kaznenog djela „Trgovanje ljudima“, koja izobrazba se održala u Vježbovnom centru u Gotenici, Republika Slovenija; na istoj izobrazbi policijski službenici sudjelovali su zajedno sa zamjenicom Županijskog državnog odvjetnika u Velikoj Gorici; 28. studenog 2018. na radnom sastanku na temu „Telefonske prijevare kineskih državljana i trgovanje ljudima“, koji sastanak je održan u Ministarstvu unutarnjih poslova, Generalnoj policijskoj upravi, Upravi kriminalističke policije Republike Slovenije, na prijedlog voditelja EMPACT prioriteta „Trgovanje ljudima“, na istom sastanku policijski službenik sudjelovao je zajedno sa zamjenicom Županijskog državnog odvjetnika u Velikoj Gorici i 21. studenog 2018. na multinacionalnoj radionici Republike Austrije u okviru predsjedanja EU na temu „Krijumčarenje i trgovanje ljudima“, koja je održana u Beču, Republika Austrija.

Pravosudna akademija:

U sklopu međunarodne suradnje održan je seminar u organizaciji EJTN-a u Nizozemskoj pod nazivom „Financijske istrage i oduzimanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom u kontekstu istraga u predmetima trgovanja ljudima“ na kojem je sudjelovala jedna zamjenica ravnateljice USKOK-a.

Hrvatski Crveni križ:

Tijekom 2018., u prvoj godini drugog mandata supredsjedavanja Europskom mrežom društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca za suzbijanje trgovanja ljudima (*RCRC European Action for Trafficked Persons Network - ATN*), predstavnica Hrvatskog Crvenog križa sudjelovala je u organiziranju i provođenju aktivnosti mreže. Ostvarena je intenzivnija suradnja s IFRC ROE, Red Cross EU Office, The Red Cross Red Crescent Asia Pacific Migration Network (APMN) te Centrom Crvenog križa i Crvenog polumjeseca za suradnju na Mediteranu (CCM); organiziran je godišnji webinar s osvrtom na humanitarnu diplomaciju i izradu internih i javnih poruka Crvenog križa na temu suzbijanja trgovanja ljudima u Europi te godišnji sastanak mreže na kojem su sudjelovali predstavnici europskih i sjevernoafričkih nacionalnih društava Crvenog križa, CCM-a, Međunarodne federacije Crvenog križa i Crvenog polumjeseca te Ureda CK pri EU. Sastanak je održan u Londonu od 9. do 11. listopada 2018.

Također, Hrvatski Crveni križ sudjelovao je u pripremi i organiziranju međunarodnog treninga za trenere i predstavljanja novog alata za treninge "Trafficking in Human Beings trainer toolkit: How to reduce the risks of trafficking for migrants, recognize signs and respond safely",

organiziranog od strane IFRC-a (Regionalni ured za Europu) i Turskog Crvenog polumjeseca u Ankari (Turska) od 2. do 6. srpnja 2018. Inicijativu za razvoj treninga započela su Nacionalna društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca koja su članovi ATN mreže. Standardizirani trening će Nacionalnim društvima Crvenog križa i Crvenog polumjeseca omogućiti razvoj edukacija na temu identifikacije trgovanja ljudima u populaciji migranata te pružanja odgovarajuće podrške ranjivim skupinama migranata.

Tijekom godine predstavnice HCK sudjelovale su na polugodišnjim sastancima EU Platforme civilnog društva o trgovaju ljudima u organizaciji Europske komisije u Brusselu. Naglasak sastanaka u 2018. bio je na podršci žrtvama unutar ranjivih skupina (djeca bez pratnje, romska populacija), na radnom iskorištavanju u Europi te trgovaju djevojkama i ženama u svrhu seksualnog iskorištavanja.

U studenom 2018. predstavnica HCK predavala je na dvodnevnom treningu za trenere u Crvenom križu Slovenije. Održani trening proveden je na temelju IFRC Toolkita za identifikaciju žrtava trgovanja ljudima među migrantima i usmjeren je na razvoj sustava podrške korisnicima i na razvijanju novih aktivnosti unutar stručnih službi organizacije.

Mreža PETRA i Centar za žene žrtve rata – ROSA:

Predstavnica Centra za žene žrtve rata - ROSA sudjelovala je 21. ožujka 2018. na stručnoj edukaciji u veleposlanstvu SAD-a u Zagrebu koju su održali stručnjaci za pomoć žrtvama iz FBI-a SAD-a. Cilj edukacije bio je ojačati kolektivnu sposobnost da odgovori na potrebe žrtava kriminala, trgovanja ljudima i drugih trauma.

Predstavnice Mreže PETRA održale su sastanak u Zagrebu dana 9. siječnja 2018. s predstavnicama Veleposlanstva SAD-a u svrhu pripreme izvještaja o problemu trgovanja ljudima za 2017. Predstavnice Mreže PETRA govorile su o svojim iskustvima iz prakse u Republici Hrvatskoj u okviru globalnog izvještaja prema standardima Konvencije Ujedinjenih naroda (Konvencija UN-a) protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta i Konvenciji Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima.

Predstavnica Centra ROSA i koordinatorica PETRA Mreže, kao i predstavnica Crvenog križa i Hrvatskog pravnog centra sudjelovale su aktivno u radu EU Platforme civilnog društva za borbu protiv trgovanja ljudima, u organizaciji Europske komisije <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/entity.action?path=EU+Policy%2FPlatform>. Održana su dva sastanka u toku 2019.: Jedanaesti sastanak Platforme održan je u Brusselu 28. do 29. svibnja 2018. u okviru kojeg se radilo u tri radne grupe: prevencija, djeca kao visokorizična grupa i područja zabrinutosti. Dvanaesti sastanak Platforme civilnog društva za borbu protiv trgovanja ljudima: „Novi razvoj pravnih i javnih politika Europske komisije u odnosu na trgovanje ljudima“, održao se u Brusselu 4. do 5. prosinca 2018.

Centar za žene žrtve rata – ROSA organizirao je od 3. do 4. prosinca 2018. u Zagrebu sastanak s Isabelle Collot, predsjednicom francuske nevladine organizacije „Movement du Nid“ i predstavnicama nevladinih organizacija iz Hrvatske (Izvor iz Osijeka i Centar ROSA) i Srbije (ATINA i Autonomni ženski centar iz Beograda), s ciljem uspostavljanja suradnje i razmjene iskustva na temu suzbijanja trgovanja ženama i iskorištavanja u prostituciji.

Predstavnice PETRA Mreže (Centra za žene žrtve rata – ROSA, Zagreb, Hera, Križevci, Ženska grupa Split, Domine, Split, Delfin, Pakrac) sudjelovale su 16. svibnja 2018. na međunarodnoj

konferenciji „Sprječavanje trgovine ljudima – dobre prakse i izazovi“ koja se održala u Sarajevu u organizaciji Mreže RING i Fondacije „Lara“.

Predstavnica PETRA Mreže – Centra za žene žrtve rata – ROSA, Sanja Bezbradica Jelavić, odvjetnica, članica Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, održala je edukaciju o pravima žrtava kaznenih djela, s naglaskom na izazove svjedočenja traumatiziranih osoba koja se je održala u Dubrovniku od 30. listopada do 1. studenog 2018. u organizaciji: United States Department of Justice - Office of Overseas Prosecutorial Development, Assistance and Training (OPDAT) i Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske.

Udruga Domine, Split organizirala je studijsku posjetu organizacije "Novi put" iz Mostara, Bosna i Hercegovina. Organizacija „Novi put“ iz Mostara osnovana je 2008. s ciljem suzbijanja trgovanja ljudima, dječje pornografije i pedofilije te nasilja u obitelji.

Tom prilikom Domine i Ženska grupa Split organizirale su okrugli stol s predstavnicima relevantnih institucija i udruga koje se bave problemom trgovanja ljudima u svrhu radne ili seksualne eksploracije pod nazivom: Sustav prevencije i zaštite žrtava trgovanja ljudima na području Splita i Mostara, u okviru međunarodne kampanje „16 dana aktivizma u borbi protiv nasilja nad ženama“. Okrugli stol održan je 3. prosinca 2018. u Splitu.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske:

U svezi seminara i radionica koje su tijekom 2018. održane na temu trgovanja ljudima, na kojima su sudjelovali državni odvjetnici, u vremenskom periodu od 6. do 7. ožujka i od 8. do 9. ožujka 2018. u organizaciji Pravosudne akademije u Policijskoj akademiji u Zagrebu održane su radionice na temu „Suzbijanje trgovanja ljudima“, kojoj su bili nazočni policijski službenici te županijski i općinski državni odvjetnici.

Predstavnik Državnog odvjetništva u vremenskom periodu od 1. do 5. listopada 2018. u Nizozemskoj, u Amsterdamu, prisustvovao je seminaru na temu: „Financijske istrage i oduzimanje imovinske koristi stečene kaznenih djelom u kontekstu istraga u predmetima trgovanja ljudima“. Seminar je održan u organizaciji EJTN-a i CEPOL-a.

U vremenskom periodu od 11. do 12. prosinca 2018. također u Nizozemskoj održan je sastanak eksperata na temu financijske istrage i oduzimanje imovinske koristi u vezi s trgovinom ljudima u organizaciji EUROPOL-a kojem je također prisustvovao predstavnik Državnog odvjetništva.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana na poziciji A681023 „Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH u ukupno iznosu od 68.849,26 kuna

PRAĆENJE POSTUPAKA OTKRIVANJA, PROCESUIRANJA I SANKCIONIRANJA KAZNENIH DJELA POVEZANIH S TRGOVANJEM LJUDIMA

CILJ:

- 1. Praćenje fenomena trgovanja ljudima kroz ažurirane baze podataka*

MJERA 1. Ustrojiti jedinstvenu bazu podataka o slučajevima trgovanja ljudima i procesuiranju počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima i s njime povezanih kaznenih djela

Aktivnost:

1. Vođenje objedinjene baze podataka i analiza podataka

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelj provedbe: rezultati provedene analize prema spolu, dobi, načinu iskorištavanja, državljanstvu

Mjera se provodi

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova vodi objedinjenu bazu podataka povezanih s trgovanjem ljudima, prema spolu žrtve, njezinoj dobi, načinu iskorištavanja kao i državljanstvu.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske:

Vezano za Nacionalnim planom predviđene mjere u cilju razvijanja novih načina prikupljanja statističkih podataka, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je kroz raniju uspostavu baze podataka o kaznenim djelima trgovanja ljudima nastavilo pratiti rad svih državnih odvjetništava na ovim predmetima. Državnim odvjetništvima ponovno je skrenuta pozornost na pokazatelje koji govore u prilog činjenici da se radi o kaznenom djelu koje u svom opisu sadrži i elemente trgovanja ljudima i da to može biti bilo koje kazneno djelo ako je počinjeno s navedenom svrhom, međutim dosadašnja praksa pokazala je da se element trgovanja ljudima u pravilu javlja kod sljedećih kaznenih djela: članak 104. KZ/11, kazneno djelo mučenja i drugog okrutnog neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja; članak 105. KZ/11, kazneno djelo ropstva; članak 106. KZ/11, kazneno djelo trgovanja ljudima; članak 107. KZ/11, kazneno djelo trgovanja dijelovima ljudskog tijela i ljudskim zamecima; članak 157. KZ/11, kazneno djelo prostitucije, članak 163. KZ/11, kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju, članak 162. KZ/11, kazneno djelo podvođenja djeteta i članak 326. KZ/11, kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma.

Dakle, kontinuirano se prikupljaju podaci o svim kaznenim djelima koja u sebi sadrže pokazatelje da bi se moglo raditi o kaznenom djelu trgovanja ljudima.

Ministarstvo pravosuđa:

Ministarstvo pravosuđa osigurava dostupnost informacija o sudskim predmetima koji se vode zbog počinjenja kaznenih djela, pa tako i svih članaka koji se odnose na trgovanje ljudima prikupljanjem podataka putem informacijskog sustava (eSpis) koji je u upotrebi na sudovima. Iz eSpisa mogu se dobiti svi relevantni podaci o predmetima po pojedinom članku Kaznenog zakona. Ovakvo praćenje predmeta po pojedinom članku Kaznenog zakona uspostavljeno je sredinom 2015. Podatke unose, ažuriraju i za iste su odgovorni sami sudovi.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Aktivnost:

2. Godišnje izvještavanje Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH o identificiranim žrtvama trgovanja ljudima i procesuiranju počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima i s njime povezanih kaznenih djela sukladno nadležnosti

Nositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za obrazovanje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, ministarstvo nadležno za zdravstvo

Sunositelj: organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana na glavi 11005 Ministarstvo pravosuđa, pozicija A629000 „Administracija i upravljanje“ i na glavi 11030 Državno odvjetništvo RH, pozicija A634000 „Progon počinitelja kaznenih djela, zaštita imovine RH, podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti“; i na poziciji A618207 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva zdravstva; i na poziciji A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlađe i socijalnu politiku; i na poziciji A689013 „Administracija i upravljanje“ Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; i u okviru razdjela/glave 080/05-Ministarstva znanosti i obrazovanja na poziciji A577000 „Administracija i upravljanje“; aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Finansijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelji provedbe: izrađen godišnji izvještaj

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Za svaki pojedini slučaj trgovanja ljudima, kao i o načinu vrbovanja identificiranih žrtava trgovanja ljudima, vrsti eksploracije te drugim specifičnostima, policijski službenici Ravnateljstva policije izvještavali su pisanim putem Ured za ljudska prava i prava nacionalnih

manjina Vlade RH, kao i tijekom održanih sastanaka Operativnog tima i Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske:

Osim što se prikupljaju i analiziraju brojčani pokazatelji o radu na ovoj vrsti kaznenih predmeta, u cilju analize pojavnosti i učestalosti ovog kaznenog djela, kao i njegovog udjela u ukupnom kriminalitetu, praćenjem podataka o radu na predmetima nižih državnih odvjetništava Državno odvjetništvo Republike Hrvatske provodi i analizu ovih predmeta u cilju uočavanja trendova.

Kao i u ranijim periodima i u ovom izvještajnom razdoblju Državno odvjetništvo Republike Hrvatske redovito je izvještavalo Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH o broju procesuiranih predmeta kao i donesenim presudama te je i nadalje unaprjeđivalo neposrednu razmjenu podataka o slučajevima trgovanja ljudima s Ministarstvom unutarnjih poslova.

Ministarstvo pravosuđa:

Ministarstvo pravosuđa je dostavljalo detaljne podatke o sudskim predmetima trgovanja ljudima na upite raznih institucija:

- UNODC-a (Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal) u svrhu izrade Globalnog izvješća o trgovaju ljudima za 2018. godinu,
- Američke ambasade za godišnje izvješće - <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/06/2019-Trafficking-in-Persons-Report.pdf>,
- Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske koji su posređovali u prikupljanju podataka za potrebe EUROSTAT-a,
- GRETE - Izvješće vezano uz implementaciju odredaba Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima,
- Rezolucije Opće skupštine UN-a o jačanju napora na ukidanju svih oblika nasilja nad ženama, trgovini ženama i djevojčicama te intenziviranju napora na ukidanju genitalnog sakaćenja žena.“

Hrvatski zavod za zapošljavanje:

Hrvatski zavod za zapošljavanje redovito dostavlja raspoložive podatke o osobama identificiranim kao žrtve trgovanja, kao i aktivnostima koje provodi iz svoje nadležnosti, a sukladno aktivnostima Nacionalnog plana.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A629000 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva pravosuđa, pozicije A634000 „Progon počinitelja kaznenih djela, zaštita imovine RH, podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti“ Državnog odvjetništva RH, pozicije A618207 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva zdravstva, pozicije A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, pozicije A689013 „Administracija i upravljanje“ Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, pozicije A577000 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva znanosti i obrazovanja te pozicije A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

CILJ:

2. Jačanje suradnje policijskih službenika i državnih odvjetnika kako bi počinitelji kaznenih djela povezanih s trgovanjem ljudima i njihovi pomagatelji bili otkriveni i primjereno kažnjeni

MJERA 1. Razvijanje naprednih metoda otkrivanja kaznenih djela povezanih s trgovanjem ljudima, uključujući provođenje finansijskih istraživačkih postupaka

Aktivnost:

1. Jačanje proaktivnog postupanja u vezi kaznenih djela povezanih s trgovanjem ljudima

Nositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove

Sunositelj: Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Finansijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelji provedbe: broj provedenih proaktivnih postupanja usmjerjenih na otkrivanje žrtava i počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima i s njime povezanih kaznenih djela

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Vezano uz ostvarenu suradnju s ostalim relevantnim državnim tijelima policijski službenici Policijske uprave zadarske su u službenim prostorijama te policijske uprave u prosincu 2018. održali sastanak Radne skupine za pomoć žrtvama i svjedocima te je 7. prosinca 2018. održan i Okrugli stol pod nazivom „Međusektorska suradnja na temu zaštite i podrške žrtvama i svjedocima s naglaskom na žrtve obiteljskog nasilja“ na kojem su sudjelovali predstavnici Odjela za žrtve Županijskog suda u Zadru, Općinskog državnog odvjetništva u Zadru, Općinskog suda u Zadru, Centra za socijalnu skrb Zadar, Obiteljskog savjetovališta Caritasa Zadarske nadbiskupije, kao i predstavnici navedene Policijske uprave.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

POMOĆ I ZAŠTITA ŽRTVAMA TRGOVANJA LJUDIMA

CILJ:

1. *Osigurati zaštitu najboljeg interesa žrtava trgovanja ljudima*

MJERA 1. Osigurati koordinirani timski pristup nadležnih tijela i organizacija civilnog društva u pristupu i ostvarivanju prava žrtvama trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Izrada individualnog plana i programa pomoći i zaštite za identificiranu djecu žrtve trgovanja ljudima

Nositelj: ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi

Sunositelj: Hrvatski Crveni križ, organizacije civilnog društva i TDU prema potrebi

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Pokazatelj provedbe: izrađeni individualni programi pomoći i zaštite

Mjera se provodi

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku:

Nadležni centar za socijalnu skrb zajedno s regionalnim koordinatorom za žrtve trgovanja ljudima izrađuje Individualni plan koji je plan promjena životne situacije odnosno ponašanja korisnika izrađen na temelju sveobuhvatne procjene potreba, potreba i resursa u svrhu prevladavanja nepovoljnih životnih okolnosti, u dogовору s korisnikom i članovima obitelji. Tijekom 2018. individualni plan je izrađen za četvero djece koja su identificirana kao žrtve trgovanja ljudima.

Centar za nestalu i zlostavljanu djecu:

Centar za nestalu i zlostavljanu djecu od prosinca 2015. pružatelj je usluge smještaja u kriznim situacijama za djecu žrtve trgovanja ljudima, odnosno nositelj Nacionalnog skloništa za djecu žrtve trgovanja ljudima. Navedenu uslugu pružaju stručni djelatnici Centra za nestalu i zlostavljanu djecu koji osim što su u okviru svog bazičnog obrazovanja osposobljeni za kvalitetan rad s tom ciljnom skupinom, kontinuirano rade na unapređenju svojih profesionalnih znanja i vještina kako bi pružili kvalitetnu i sveobuhvatnu uslugu. Tijekom 2018., u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. u okviru Nacionalnog skloništa za djecu žrtve trgovanja ljudima, pružena je podrška jednoj maloljetnoj žrtvi. U pružanju navedene podrške osiguran je koordinirani timski pristup nadležnih tijela i organizacija civilnog društva u pristupu i ostvarivanju prava žrtve što uključuje suradnju sa stručnjacima iz sustava socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, zdravstva, pravosuđa i policije u izradi individualnog plana i programa pomoći i zaštite, kao i kontinuirano u okviru svih oblika podrške i zaštite. Također, korisnica je uključena u obrazovni sustav te je u okviru Pučkog otvorenog učilišta započela osnovnoškolsko obrazovanje. Osigurana joj je i kontinuirana psihosocijalna pomoći i podrška te organizirano i strukturirano provođenje slobodnog vremena u skladu s njezinom dobi i interesima. Izrazito napredovanje u svim područjima njenog funkcioniranja iscrpno je opisano u redovitim mjesечnim izvješćima, dostavljenim Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i

socijalnu politiku te Operativnom timu Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Aktivnost:

2. Izrada individualnog plana i programa pomoći i zaštite za identificirane odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima uzimajući u obzir njihov spol i preživljeno traumatsko iskustvo.

Nositelj: ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi

Sunositelji: Hrvatski Crveni križ, organizacije civilnog društva i TDU prema potrebi

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva osigurava Hrvatski Crveni križ koji nije korisnik Državnog proračuna

Pokazatelj provedbe: izrađeni individualni programi pomoći i zaštite

Mjera se provodi

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku:

Tijekom 2018. nadležni centri za socijalnu skrb u suradnji s regionalnim koordinatorom za žrtve trgovanja ljudima izradili su tri individualna plana za odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima koje su prihvatile program pomoći. Individualni planovi obuhvaćaju procjenu potreba, poteškoća kao i očuvanih resursa za prevladavanje traumatskih iskustava.

Utrošena sredstva: sredstva su osigurali sunositelji mjere - organizacije civilnog društva u okviru sredstava s kojima raspolažu, ovisno o proračunu i mogućnostima same organizacije. Organizacije nisu korisnici državnog proračuna, stoga nije obvezatno iskazivanje konkretnih iznosa.

Aktivnost:

3. Kontinuirano osiguravanje potrebnih zdravstvenih pregleda žrtvama trgovanja ljudima

Nositelj: ministarstvo nadležno za zdravstvo

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva planirana na Razdjelu 096, Glava 05, na aktivnosti A789006 „Provedba nacionalnih programa, strategija i planova“, grupa rashoda 3236 - zdravstvene i veterinarske usluge Ministarstva zdravstva, u iznosu od po 30.000,00 kn godišnje za zdravstvene pregledе i zaštitu mentalnog zdravlja osobama identificiranim žrtvama trgovanja ljudima. Ministarstvo zdravstva će u razdoblju nakon 2020., u okviru dobivenih limita

makroekonomске politike, planirati potrebna sredstva za provedbu mjere u iznosu od 30.000,00 kn godišnje

Pokazatelj provedbe: broj osoba kojima su osigurani zdravstveni pregledi i vrsta usluge

Mjera se provodi

Ministarstvo zdravstva:

U poglavlju „Pomoć i zaštita“ u državnom proračunu osigurana su sredstva na Aktivnosti A789006 – Provedba nacionalnih programa, strategija i planova, grupa rashoda 32 (materijalni rashodi). U 2018. bila je osigurana suradnja sa nevladinim organizacijama, organizacijama civilnog društva i zdravstvenim ustanovama kroz kontinuirano osiguravanje zdravstvenih pregleda žrtvama trgovanja ljudima te koordinaciju pružanja zdravstvene zaštite i pomoći identificiranim žrtvama. U 2018. za ovu svrhu bilo je osigurano 30.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije Aktivnosti A789006 „Provedba nacionalnih programa, strategija i planova“ Ministarstva zdravstva u iznosu od 13.451,32 kune

MJERA 2. Osigurati zaštitu tajnosti podataka identificiranih žrtava trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Sustavno primjenjivati relevantne zakonske odredbe u cilju zaštite osobnih podataka identificiranih žrtava trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelji: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu, Agencija za elektroničke medije, Hrvatski Crveni križ, Hrvatsko novinarsko društvo i druge organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelj provedbe: broj slučajeva u kojima nije osigurana tajnost podataka o identificiranoj žrtvi trgovanja ljudima

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Policjski službenici Ravnateljstva policije, kao članovi Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima su tijekom 2018. kontinuirano sudjelovali (zajedno s

educiranim policijskim službenicima iz policijskih uprava i Službama za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta) u svakom pojedinom slučaju identifikacije žrtava trgovanja ljudima u smislu iniciranja potrebne pomoći i zaštite. Policijski službenici su također, radi zajedničkog postupanja i koordinacije, održavali sastanke s predstavnicima Hrvatskog Crvenog križa te drugih organizacija civilnog društva.

Prilikom identifikacije žrtava trgovanja ljudima, u skladu s dogovorom postignutim s organizacijama civilnog društva, Hrvatskim Crvenim križem te nacionalnim koordinatorom za suzbijanje trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj, policijski službenici Ravnateljstva policije su u svakom pojedinom slučaju bez odgode tražili asistenciju organizacija civilnog društva i mobilnih timova, kako bi se žrtvama osigurala adekvatna i individualizirana pomoć i zaštita.

Također, policijski službenici Ravnateljstva policije su tijekom cjelokupnog postupanja s identificiranim žrtvama trgovanja ljudima, sustavno primjenjivali sve relevantne zakonske odredbe u cilju zaštite njenih osobnih podataka.

Ministarstvo zdravstva:

Kontinuirano je praćena primjena i izvršavanje odredbi Zakona o zaštiti tajnosti podataka u pogledu žrtava trgovanja ljudima.

Centar za nestalu i zlostavljanu djecu:

Maloljetnoj žrtvi osigurana je zaštita tajnosti podataka, u skladu s odredbama relevantnih zakonskih dokumenata.

Hrvatsko novinarsko društvo:

Hrvatsko novinarsko društvo svojim članovima konstantno ukazuje na poštivanje Kodeksa časti hrvatskih novinara u novinarskoj profesiji. U slučajevima izvještavanja vezanim uz žrtve bilo kojeg oblika nasilja profesionalni novinari dužni su se pridržavati naputaka iz članka 17. Kodeksa časti hrvatskih novinara u kojem piše: „U prilozima o sudskim postupcima treba poštivati ustavno načelo pretpostavke nedužnosti optuženika te dostojanstvo, integritet i osjećaje svih stranaka u sporu. U kaznenim postupcima novinari su dužni poštivati pravo na zaštitu identiteta zaštićenih svjedoka, pouzdanika, zviždača i oštećenika, koji ne smiju otkriti bez njihovog pristanka, osim u slučajevima od iznimnog javnog interesa“. Za slučajeve u kojima nije osigurana tajnost podataka o identificiranoj žrtvi trgovanja ljudima, a koji su također obuhvaćeni navedenim člankom i ostalim sadržajem Kodeksa, nadležno je novinarsko Vijeće časti Hrvatskog novinarskog društva koje djeluje u skladu sa svojim Pravilnikom.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

MJERA 3. Osigurati kontinuitet rada skloništa za djecu i odrasle žrtve trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Osigurati financijska sredstva za rad nacionalnih skloništa za žrtve trgovanja ljudima

Nositelj: ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva planirana na poziciji A734191 „Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe - drugi osnivači“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u iznosu od 450.000,00 kn godišnje

Pokazatelj provedbe: uspješan nastavak rada skloništa za djecu i odrasle

Mjera se provodi

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku:

U 2018. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku osiguralo je sredstva za rad skloništa za žrtve trgovanja ljudima i to za sklonište za djecu žrtve trgovanja ljudima i odrasle osobe.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A734191 „Administracija i upravljanje“ „Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe - drugi osnivači“ u iznosu od 609.055,95 kuna

MJERA 4. Osigurati prihvat odraslih osoba žrtava trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Odrediti pružatelje usluga na regionalnoj razini u kojima će se osigurati hitan prihvat odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima za vrijeme policijskog postupanja (ispitivanja)

Nositelj: ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Pokazatelj provedbe: osiguran hitan prihvat za odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima na regionalnoj razini

Mjera se provodi

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku:

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku odредilo je ustanove za prihvat odraslih osoba žrtava trgovanja ljudima za vrijeme dok traje policijsko postupanje. Nazivi i adrese ustanova poznate su koordinatoru Ministarstva unutarnjih poslova i članovima mobilnog tima.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

MJERA 5. Osigurati besplatnu pravnu pomoć žrtvama trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Angažiranje specijaliziranih odvjetnika za pružanje pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima u svim pravnim postupcima

Nositelj: Hrvatska odvjetnička komora (specijalizirani odvjetnici)

Sunositelj: organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Osiguravanje besplatne pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima i ospozobljavanje odvjetnika za pružanje pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima provodi Hrvatska odvjetnička komora koja nije korisnik Državnog proračuna

Pokazatelji provedbe: formirana i dostavljena lista specijaliziranih odvjetnika

Mjera se provodi

Hrvatska odvjetnička komora:

Hrvatska odvjetnička komora, sukladno svojim zakonskim obvezama, vodi više Lista odvjetnika pa tako i Listu savjetnika za žrtve kaznenih djela, Listu opunomoćenika za djecu i maloljetnike žrtve kaznenih djela te Listu odvjetnika za besplatnu pravnu pomoć, dok je nakon zaprimanja usvojenog Nacionalnog plana, pristupila formiranju Liste odvjetnika specijaliziranih za pružanje pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima i organiziranju izobrazbe odvjetnika u cilju stjecanja vještina za pružanje pravne pomoći žrtvama kaznenih djela.

U skladu s navedenim, Hrvatska odvjetnička komora će nastaviti s izvršavanjem mjera iz Nacionalnog plana i to mjeru 5. Osiguranje besplatne pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima iz područja Pomoći i zaštite trgovanja ljudima.

Centar za žene žrtve rata – ROSA:

Centar za žene žrtve rata - ROSA osigurao je besplatnu pravnu pomoć za 10 žrtava trgovanja ljudima. Kao rezultat zastupanja jedne od navedenih žrtava 19. srpnja 2018. donesena je nepravomoćna presuda Europskog suda za ljudska prava u predmetu S. M. protiv Republike Hrvatske zbog povrede odredbe članka 4. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Naime, Europski sud za ljudska prava proglašio je Republiku Hrvatsku krivom jer u kazrenom postupku nije temeljito istražila sumnje u slučaju prisiljavanja na prostituciju, zbog čega tužiteljici S. M. mora isplatiti odštetu za pretrpljenu neimovinsku štetu. Riječ je o presedanu jer je Hrvatska po prvi put proglašena krivom zbog kršenja odredbi o zabrani ropskog rada i iskorištavanja, a Sud je iskorištavanje u svrhu prostitucije povezao s trgovanjem ljudima u okviru članka 4. Konvencije. S. M., (službeno identificirana žrtva

trgovanja ljudima) koju je zastupala odvjetnica Sanja Bezbradica Jelavić, podnijela je tužbu protiv Republike Hrvatske Europskom sudu za ljudska prava žaleći se da je bila žrtva prisilnog seksualnog iskorištavanja kroz prostituciju, a da joj hrvatske institucije nisu pružile primjerenu zaštitu. S. M. se odlučila na postupak u Strasbourgu zbog toga što je vrlo teško doživjela odluku nacionalnih sudova. Nije joj se poklonila vjera, a okrivljenik koji je nastavio činiti slična kaznena djela, bio je oslobođen optužbi. Europski sud za ljudska prava u Strasbourgu u predmetu S. M. protiv Hrvatske presudio je da Republika Hrvatska nije provela učinkovitu istragu podnositeljičinih navoda o trgovcu ljudima i iskorištavanju za prostituciju (čl. 4. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda). Trenutno je predmet u fazi žalbe na presudu koju je pokrenula Republika Hrvatska.

Utrošena sredstva: sredstva osigurali Hrvatska odvjetnička komora te Centar za žene žrtve rata – ROSA koji nisu korisnici državnog proračuna stoga nije obvezatno iskazivanje konkretnih iznosa

MJERA 6. Poticati obrazovanje i zapošljavanje žrtava trgovana ljudima

Aktivnost:

1. Poticati uključivanje žrtava trgovana ljudima u postupke pripreme za zapošljavanje, radno-socijalno osposobljavanje, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju i usavršavanje u cilju unaprjeđenja njihove zapošljivosti i samog zapošljavanja

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Sunositelj: obrazovne ustanove

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva planirana na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje A689023 „Aktivna politika zapošljavanja“ i A689016 „Profesionalno usmjeravanje, informiranje i zadržavanje postojeće zaposlenosti“ te A689013 „Administracija i upravljanje“, A689036 „Naknade korisnicima mjera APZ“, T68035 „Učinkoviti potencijali“ u ukupnom iznosu od 161.197,00 kn na godišnjoj razini za 2018., 2019., 2020. i 2021.

Pokazatelj provedbe: broj uključenih žrtava trgovana ljudima u postupke pripreme za zapošljavanje, posredovanja i mjera aktivne politike i broj zaposlenih žrtava trgovana ljudima

Mjera se provodi

Hrvatski zavod za zapošljavanje:

Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi redovne aktivnosti u radu s osobama - žrtvama trgovana ljudima, kao što su individualno savjetovanje, konzultacije, aktivnosti profesionalnog usmjeravanja te rad s poslodavcima na podizanju svijesti i informiranju o radnim mogućnostima žrtava trgovana ljudima.

Tijekom 2018. navedene aktivnosti provedene su sa jednom žrtvom trgovana ljudima. Radi se o muškoj žrtvi radne eksploracije koja je u istoj godini i zaposlena.

U cilju povećanja senzibilizacije poslodavaca za zapošljavanje osoba pripadnika posebnih skupina među kojima su i žrtve trgovanja ljudima, predstavnici Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje tijekom 2018. organizirali su ili sudjelovali u različitim aktivnostima koje su uključivale održavanje okruglih stolova, tribina i seminara za poslodavce te prezentacije Mjera aktivne politike zapošljavanja, kako na nacionalnoj tako i na regionalnoj razini.

Provodenjem mjera aktivne politike zapošljavanja nastoji se potaknuti zapošljavanje, omogućiti usavršavanje radnika i očuvanje radnih mesta.

U 2018. paket mjera iz 2017. proširen je na temelju Smjernica za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2018. do 2020. U 2018. mjeru su više usmjerene mladim i dugotrajno nezaposlenim osobama te jačanju aktivnosti obrazovanja i ospozobljavanja na radnom mjestu, a u svrhu smanjenja nerazmjera između ponude i potražnje na tržištu rada i osiguranja kvalitetne radne snage poslodavcima podizanjem razine kvalificiranosti nezaposlenih osoba.

Mjere aktivne politike zapošljavanja obuhvaćaju: potpore za zapošljavanje (potpora za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravništvo), potpore za usavršavanje, potpore za samozapošljavanje, obrazovanje nezaposlenih, ospozobljavanje na radnom mjestu, stručno ospozobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (ospozobljavanje za stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva (30+), javne radove, potpore za očuvanje radnih mesta i stalne sezonce.

Savjetnici za zapošljavanje u svim područnim i regionalnim uredima Zavoda pružaju nezaposlenim osobama - žrtvama trgovanja usluge individualnog savjetovanja i konzultacija kako bi se sa svakom pojedinom osobom što bolje definirao profesionalni plan/sporazum, koji sadrži popis poslova i zanimanja koje nezaposlena osoba može obavljati prema njezinim utvrđenim stručnim, radnim i osobnim mogućnostima. Također se osobu informiralo o pravima i obavezama koje ima, koje će provoditi u suradnji sa Zavodom, a u cilju zapošljavanja i uključivanja u mjeru aktivne politike zapošljavanja unutar utvrđenih rokova.

Prilikom individualnih konzultacija nezaposlene osobe - žrtve trgovanja ljudima mogu od savjetnika za zapošljavanje dobiti informacije o slobodnim radnim mjestima, mogućnostima uključivanja u obrazovne programe, kao i u radionice, kako bi unaprijedili svoje radne i socijalne vještine te time povećali svoje mogućnosti na tržištu rada.

U cilju upoznavanja šire javnosti o mogućnostima korištenja poticaja za zapošljavanje i obrazovanje, mogućnostima korištenja usluga Zavoda koje su namijenjene različitim cilnjim skupinama organiziran je redoviti rad s elektroničkim i tiskanim medijima, redovito su distribuirani letci koji se odnose na poticanje zapošljavanja, programe za usavršavanje i obrazovanje, programe javnih radova, aktivnosti profesionalnog usmjeravanja i profesionalne rehabilitacije, kao i informacije o radionicama za nezaposlene osobe i tražitelje zaposlenja i sl. Također, informacije o poticajima, pravima, kretanjima na tržištu rada, kao i o svim aktivnostima i inicijativama koje se za navedene skupine provode u sklopu različitih projekata ili kroz redovne aktivnosti Zavoda, postavljene su i na web-stranicama Zavoda www.hzz.hr.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A689023 „Aktivna politika zapošljavanja“ i A689016 „Profesionalno usmjeravanje, informiranje i zadržavanje postojeće zaposlenosti“ te A689013 „Administracija i upravljanje“,

A689036 „Naknade korisnicima mjera APZ“, T68035 „Učinkoviti potencijali“ Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

CILJ

2. Unaprijediti postojeću suradnju između državnih institucija i organizacija civilnog društva

MJERA 1. Unaprijediti suradnju organizacija civilnog društva koje se bave suzbijanjem trgovanja ljudima i tijela državne uprave

Aktivnost:

1. Osiguranje tekućih donacija za pomoć žrtvama trgovanja ljudima preko organizacija civilnog društva koje se bave suzbijanjem trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Sredstva planirana na poziciji A681023 „Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH u iznosu od 15.000,00 kn za 2018., 20.000,00 kn za 2019., 2020. i 2021.

Pokazatelj provedbe: pružena financijska potpora žrtvi trgovanja ljudima

Mjera se provodi

Iako nije bilo formalnog zahtjeva za donacijama, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske podmirio je troškove prijevoza za žrtvu trgovanja ljudima koji se odnose na trošak godišnje karate Zagrebačkog električnog tramvaja (ZET-a) u iznosu od 3.132,00 kune.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681023 „Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH u ukupnom iznosu od 68.849,26 kuna

PREVENCIJA

CILJ:

1. Podizati javnu svijest o problematici trgovanja ljudima

MJERA 1. Kampanja usmjerenja na podizanje javne svijesti o vrbovanju žrtava trgovanja ljudima putem Interneta

Aktivnost:

1. Periodično prikazivanje već izrađenih TV spotova i radioobjava unutar prethodno provedenih javnih kampanja za suzbijanje trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelj provedbe: prikazani TV spotovi i radioobjave izrađeni unutar prethodno provedenih javnih kampanja za suzbijanje trgovanja ljudima

Mjera se provodi

Centar za nestalu i zlostavljanu djecu:

Predstavnici Centra za nestalu i zlostavljanu djecu sudjelovali su na Okruglom stolu „Društvene mreže na Internetu – novi trendovi vrbovanja i iskorištanja žrtava trgovanja ljudima“ koji je 22. listopada 2018. održan u sklopu obilježavanja Europskog dana suzbijanja trgovanja ljudima kojega je Europska komisija proglašila 18. listopada 2007. Predsjednik Centra za nestalu i zlostavljanu djecu Tomislav Ramljak sudjelovao je aktivno kao jedan od panelista tog okruglog stola.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

MJERA 2. Programi prevencije trgovanja ljudima za djecu i mlade

Aktivnost:

1. Integrirani odgoj i obrazovanje za suzbijanje trgovanja ljudima u sustav odgoja i obrazovanja

Nositelj: Agencija za odgoj i obrazovanje i ministarstvo nadležno za obrazovanje

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana u okviru razdjela/glave 080/05-Ministarstva znanosti i obrazovanja na poziciji A577000 „Administracija i upravljanje“ i u finansijskom planu Agencije za odgoj i obrazovanje (glava/razdjel 08091,RKP 23962) na poziciji A733003 „Nacionalni programi“ u iznosu od 3.000,00 kn za sve godine provedbe mjere

Pokazatelj provedbe: razvijene teme, nastavne metode, nastavni materijali i brošure za učenike

Mjera se provodi

Agencija za odgoj i obrazovanje:

Nakon donošenja Odluke o Programu međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole Agencija za odgoj i obrazovanje pokrenula je informiranje i stručno usavršavanje odgojno - obrazovnih djelatnika. U školskoj godini 2014/15. od rujna započela je obvezna provedba Programa Građanskog odgoja i obrazovanja u osnovnim i srednjim školama. U Programu međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole nalaze se teme i ishodi koji se odnose na prevenciju trgovanja ljudima: Ljudsko - pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama u 4. razredu osnovne škole - ishod; učenik: prepoznati situacije i namjere koje dovode do ugrožavanja sigurnosti djeteta (trgovanje djecom). Ljudsko - pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama u 6. razredu osnovne škole - tema: Suzbijanje trgovanja ljudima - ishod; učenik: navodi postupke koji prethode i vode u trgovanje ljudima. Ljudsko - pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama u 7. razredu osnovne škole - tema: Suzbijanje trgovanja ljudima - ishod; učenik: prepoznaje rizične situacije po vlastitu sigurnost, zamke traženja posla preko oglasa. Ljudsko - pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama u 8. razredu osnovne škole - tema: Suzbijanje trgovanja ljudima - ishod; učenik: istražuje i dokumentira podatke o trgovaju ljudima (MUP, Hrvatski Crveni križ), postupke koji prethode otimanju i ropstvu te objašnjava načine zaštite. Ljudsko - pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama u 1., 2., 3., i 4. razredu srednje škole - teme: Suzbijanje trgovanja ljudima – načini zaštite, Međunarodni ugovori u području ljudskih prava koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske (Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvencija o pravima djeteta, Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, Ženevska konvencija o zaštiti civilnih osoba u vrijeme rata, Europska konvencija o ljudskim pravima, Europska socijalna povelja, Protokol za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom, Europska povelja o regionalnim i manjinskim jezicima, Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina, Konvencija o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića u pogledu primjene biologije i medicine i dodatni protokol uz Konvenciju o zabrani kloniranja ljudskih bića i drugi ugovori, mediji i kritičko razumijevanje medijskih sadržaja: pojam i vrste medija (tiskovine, radio, TV, internet), pozitivni i negativni utjecaj medija, prednosti i opasnosti interneta, sigurnost na Internetu (u suradnji s informatikom), otpornost i kritičko razumijevanje medijskih sadržaja, dostojanstvo osobe, upravljanje emocijama, komunikacijske vještine: aktivno slušanje, parafraziranje, sažimanje, fokusiranje, ja-poruke, ti-poruke, oblici i pravila grupnog rada - ishodi; učenik: prikuplja podatke o trgovaju ljudima sa službenih mrežnih stranica MUP-a, Hrvatskoga Crvenog križa i iz medija, objašnjava opasnosti i načine zaštite, navodi i opisuje neke pozitivne i negativne utjecaje medija, prednosti i opasnosti interneta, sigurnost na internetu, otpornost i kritičko razumijevanje medijskih sadržaja, razlikuje nepoželjne od poželjnih oblika verbalne i neverbalne komunikacije u razrednom odjelu i školi, navodi primjere najčešćih oblika neprimjerenih ponašanja koja dovode do nesporazuma, objašnjava ulogu pojedinca i grupe u poticanju i sprječavanju nasilja u razredu i školi, navodi neke oblike društvene nejednakosti i isključenosti u školi i lokalnoj zajednici, objašnjava ulogu suradnje, solidarnosti i aktivnoga građanskog zalaganja za pravdu u suzbijanju isključenosti učenika.

Nastavni materijali i preporučene metode rada

Za razvijanje navedenih kompetencija – znanja, vještina i stavova kod učenika, nastavnicima i učenicima stoje na raspolaganju sljedeći nastavni materijali i preporučene metode rada: 1. Vježbaj oprez smanji rizik; Radna bilježnica za učenike od 1. do 8. razreda osnovne škole (2007.) MZOŠ, Zagreb; 2. Sigurni koraci; Radna bilježnica za rad na prevenciji trgovanja ljudima, MZOŠ, Zagreb, 2007.; 3. Pomozi medi Jurici na putu do škole (2007.), Hrvatski crveni križ, Zagreb; 4. Neću biti rob(a) 1(2007.), Hrvatski Crveni križ, Zagreb; 5. Neću biti rob(a) 2, (2008.)Hrvatski Crveni križ, Zagreb; 6. Mišica Milica (2009.), Hrvatski Crveni križ, Zagreb; 7. Trgovanje ljudima u Republici Hrvatskoj: Procjena situacije s posebnim osvrtom na radno iskorištanje (2010.) Međunarodni centar za razvoj migracijske politike (ICMPD). Preporučene metode rada: razvoj komunikacijskih vještina, metoda igre uloga, simulacije, korištenje likova iz literature (Pinokio), učeničko istraživanje o trgovaju ljudima – prikupljanje podataka u medijima, na internetu, od službi Crvenoga križa, MUP-a – sastavljanje upitnika, intervjuiranje, prikazivanje filmova o trgovaju ljudima, itd.

Navedeni način provedbe odgoja i obrazovanja za suzbijanje trgovanja ljudima usklađen je sa člankom 27. Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima (GRETA) (a. Human rights-based approach to action against trafficking in human beings) i člankom 49. (ii. Training of relevant professionals).

Ministarstvo znanosti i obrazovanja:

Početkom školske godine 2018./2019. pokrenuto je provođenje eksperimentalnoga programa „Škola za život“ kao prvoga koraka prema ostvarenju cilja Cjelovite kurikularne reforme, a to je uspostavljanje usklađenoga i učinkovitoga sustava odgoja i obrazovanja koji odgovara zahtjevima modernog i za život potrebnog obrazovanja.

Eksperimentalni program „Škola za život“ definirao je različite međupredmetne teme predložene za provođenje u svim razredima osnovnih i srednjih škola. To su sljedeće teme: učiti kako učiti, poduzetništvo, osobni i socijalni razvoj, zdravlje, uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije, građanski odgoj i obrazovanje i održivi razvoj. Za potrebe ovog izvješća izdvojena je međupredmetna tema Građanski odgoj i obrazovanje kao najrelevantnija, a u sklopu spomenute teme Domene Ljudska prava.

Domene ljudskih prava podrazumijeva usvajanje znanja, stjecanje vještina i razvijanje stajališta u kontekstu upoznavanja i prakticiranja dječijih i ljudskih prava. Učenici upoznaju načine ostvarivanja svojih prava na konkretnim primjerima iz svakodnevnoga života. Promicanje i zaštita ljudskih prava preduvjeti su punog razvoja svake osobe, a njima se potvrđuje sloboda i dostojanstvo pojedinca kao ljudskoga bića. Učenici razumiju da nije dovoljno samo poznавati ljudska prava, nego ih trebaju biti sposobni i zaštititi. Razumiju i mogu primijeniti instrumente i mehanizme zaštite dječijih i ljudskih prava. Učenici prepoznaju slučajeve diskriminacije i procjenjuju kako primjereni reagirati, odnosno kome se i kako obratiti za pomoć. Prihvaćajući različitost kao značajku identiteta svakoga pojedinca, učenici razvijaju osjetljivost za druge i drukčije i prevladavaju stereotipe i predrasude. Dugoročni cilj odgoja i obrazovanja za ljudska prava je stvaranje kulture poštovanja različitosti utemeljene na univerzalnim vrijednostima ljudskih prava, kao i na razvijanju sustava njihove učinkovite zaštite.

Odgojno-obrazovna očekivanja po odgojno-obrazovanim ciklusima i domenama: Domena Ljudska prava, 3. ciklus: Odgojno-obrazovna očekivanja: učenik promiče ljudska prava; navodi i obrazlaže primjere diskriminacije po svim osnovama; objašnjava pojavnne oblike diskriminacije; prepoznaće slučajeve diskriminacije u svakodnevnim situacijama i primjereni

reagira na njih. U konačnici je cilj usvajanje stajališta da se učenik protivi predrasudama, stereotipima i govoru mržnje te se zalaže za interkulturalnost.

Ključni sadržaji: 1. Područja i generacije ljudskih prava; 2. Temeljni dokumenti o zaštiti ljudskih prava; 3. Diskriminacija; 4. Stereotipi i predrasude i 5. Pravo na obrazovanje i pravo na rad.

Tema se provodi prema sljedećim preporukama: pripremati i organizirati sudjelovanje u humanitarnim akcijama; poticati razvoj socijalnih vještina; posjetiti različite organizacije koje promiču ljudska prava (Povijest); surađivati s udrugama i institucijama koje se bave ostvarivanjem prava osoba s invaliditetom (Vjeronauk, međupredmetne teme: Osobni i socijalni razvoj, Zdravlje); sudjelovati na tribinama na teme diskriminacije na različitim osnovama; predrasude i stereotipi se obrađuju u sklopu: Hrvatskog jezika, Engleskog jezika, Povijesti, Prirode i međupredmetne teme Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije; sudjelovati na radionici Prevencije trgovanja ljudima; organizirati debatu (ako debatni klub ne djeluje u školi, debatu realizirati u sklopu sata razrednika).

4. ciklus: Odgojno-obrazovna očekivanja: učenik promiče ljudska prava, navodi prilike i mogućnosti vezane uz ljudska prava u kojima može sudjelovati kao aktivan građanin zajednice, predlaže načine organiziranja akcija u zajednici vezane uz pitanja ljudskih prava s ciljem da učenik vrednuje provedene aktivnosti i svoj doprinos u njima te se zalaže za interkulturalnost. Ključni sadržaji: Obvezni: 1. Načini zaštite ljudskih prava u zajednici; 2. Nacionalni i međunarodni instrumenti zaštite ljudskih prava; 3. Mogućnosti u kojima učenik može sudjelovati kao aktivan građanin zajednice; 4. Društveno sudjelovanje u zajednici (civilno društvo, građanski neposluh); 5. Spol, spolni identitet 6. Prava nacionalnih manjina, kulturni pluralizam. *Preporučeni*: 1. Rezultati akcija u zajednici; 2. Pravo na obrazovanje i pravo na rad. Tema se provodi prema sljedećim preporukama: upoznati javnost s načinima aktivnog sudjelovanja i zaštite ljudskih prava koja su im povrijedena u zajednici; istraživati ljudska prava i sudjelovati u njihovu promicanju tijekom projekata (Projekt građanin, simulacija sjednice Hrvatskoga sabora, simulacija suđenja), sudjelovati na radionici Prevencije trgovanja ljudima.

5. ciklus: Odgojno-obrazovna očekivanja: učenik aktivno sudjeluje u zaštiti ljudskih prava; uočava i razlikuje diskriminaciju na različitim osnovama; koristi se prikladnim načinima i mehanizmima obraćanja nadležnim institucijama radi zaštite povrijeđenih prava. U konačnici cilj je usvajanje stajališta da se učenik protivi svakom obliku diskriminacije. Ključni sadržaji: Obvezni: 1. Sustav zaštite ljudskih prava u Republici Hrvatskoj; 2. Nacionalni i međunarodni instrumenti zaštite ljudskih prava; 3. Političko i društveno sudjelovanje; 4. Mogućnosti (načini) uporabe rezultata akcija u novim situacijama i unaprjeđenja aktivnoga građanstva; 5. Pravo na rad i radnička prava. *Preporučeni*: 1. Mogućnosti povezivanja sustava zaštite ljudskih prava s praksom 2. Pravo na obrazovanje. Tema se provodi prema sljedećim preporukama: prikupljati primjere iz europske ili globalne zajednice u kontekstu zaštite ljudskih prava te predlagati rješenja za njihovu zaštitu (integrirano, Povijest, Politika i gospodarstvo, Geografija); sudjelovati na radionici Prevencije trgovanja ljudima; sudjelovati u realizaciji projekta zagovaranja ljudskih prava; posjetiti institucije (sudovi, pravobranitelji).

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A577000 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva znanosti i obrazovanja i na poziciji A733003 „Nacionalni programi“ Agencije za odgoj i obrazovanje

Aktivnost:

2. Provođenje edukacije za stručne radnike u odgojno-obrazovnim ustanovama

Nositelj: Agencija za odgoj i obrazovanje

Sunositelj: Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana u finansijskom planu Agencije za odgoj i obrazovanje (glava/razdjel 08091,RKP 23962) na poziciji A733003 „Nacionalni programi“ u iznosu od 3.000,00 kn za sve godine provedbe mjere

Pokazatelji provedbe: broj organiziranih i provedenih edukacija u odgojno-obrazovnim ustanovama

Mjera se provodi

Agencija za odgoj i obrazovanje:

Tijekom 2018. u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje održani su specijalizirani stručni skupovi vezani za prevenciju trgovanja ljudima s ciljem nastavka sustavne provedbe programa Građanskog odgoja i obrazovanja za sve učenike osnovnih i srednjih škola s ciljem razvoja kompetencija za suzbijanje trgovanja ljudima i redovito stručno usavršavanje odgajatelja u predškolskom odgoju te učitelja i nastavnika u osnovnim i srednjim školama i to: 1) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima, 8. veljače 2018., Zagreb, 43 sudionika; 2) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima – u suradnji s Crvenim križem, 29. lipnja 2018., Sisak, 23 sudionika; 3) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima – u suradnji s Crvenim križem, 30. kolovoza 2018., Jastrebarsko, 33 sudionika; 4) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima, 5. rujna 2018., Zaprešić, 37 sudionika; 5) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima, 20. rujna 2018., Zagreb, 100 sudionika; 6) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima, 4. listopada 2018., Pazin, 25 sudionika; 7) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima, 11. prosinca 2018., Zagreb, 73 sudionika; 8) Prevencija trgovanja ljudima i ravnopravnost spolova, 26. travnja 2018., Zagreb, 19 sudionika i 9) Prevencija trgovanja ljudima; migracije i ravnopravnost spolova, 28. kolovoza 2018., Zagreb, 29 sudionika.

Hrvatski Crveni križ:

U 2018. djelatnici Hrvatskog Crvenog križa provodili su u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje stručne skupove za djelatnike predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova. Za djelatnike predškolskih ustanova održano je ukupno 5 stručnih skupova pod nazivom Odgoj za humanost od malih nogu - područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima na kojima je sudjelovalo ukupno 254 djelatnika predškolskih ustanova. U svrhu provođenja programa prevencije trgovanja ljudima za djelatnike osnovnih i srednjih škola, održana su 2 stručna skupa pod nazivom Prevencija trgovanja ljudima i ravnopravnost spolova,

na kojima je sudjelovalo ukupno 48 sudionika. Kroz stručne skupove, sudionici su se imali priliku upoznati s rizicima i zaštitom od trgovanja ljudima te načinima prenošenja dobivenih znanja populaciji učenika i djece predškolske dobi.

Centar za nestalu i zlostavljanu djecu:

Centar za nestalu i zlostavljanu djecu je tijekom 2018. s ciljem podizanja svijesti javnosti o problematiki trgovanja ljudima organizirao niz edukativnih aktivnosti usmjerenih na djecu, roditelje i stručnjake iz područja obrazovanja i socijalne skrbi s naglaskom na rizična ponašanja djece i mladih u virtualnom okruženju, a vezano uz vrbovanje žrtava trgovanja ljudima – djece putem Interneta. Provedene su i edukativno-informativne aktivnosti za stručnjake iz sustava socijalne skrbi, vezano uz prevenciju trgovanja ljudima među djecom bez pratnje, izbjeglicama ili tražiteljima azila, kroz provedbu aktivnosti nacionalnih projekata, financiranih od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A733003 „Nacionalni programi“ Agencije za odgoj i obrazovanje u iznosu od 3.000,00 kuna

Aktivnost:

3. Provođenje informativnih radionica za djecu i mlade

Nositelj: Hrvatski Crveni križ

Sunositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove i organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva osigurava Hrvatski Crveni križ koji nije korisnik Državnog proračuna

Pokazatelji provedbe: broj organiziranih i provedenih edukacija za djecu i mlade

Mjera se provodi

Hrvatski Crveni križ:

U okviru programa prevencije trgovanja ljudima, održan je niz edukativnih i informativnih seminara i treninga u osnovnim i srednjim školama, edukativno-promidžbenih akcija te edukacija mladih HCK (izvan obrazovnog sustava). U okviru navedenog programa edukacija i prevencije trgovanja ljudima održano je ukupno 635 radionica/edukacija kojima je obuhvaćeno 13 512 djece u obrazovnim ustanovama te njihovih nastavnika. Povodom obilježavanja Europskog dana suzbijanja trgovanja ljudima, brojna društva Crvenog križa održala su razna događanja za građane.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Radi podizanja svijesti građana o uočenim pojavnim oblicima trgovanja ljudima, sve aktivnosti Ministarstva prezentirane su na Internetskim stranicama www.mup.hr.

Imajući u vidu aspekt prevencije, tijekom 2018. godine nastavljeno je s provedbom preventivne akcije „Zajedno“ koja za cilj ima da se kroz zajedničku suradnju sa svim nadležnim institucijama i organizacijama, privatnim sektorom (izložena zanimanja), lokalnom zajednicom, udrugama civilnog društva i građanima podigne svijest o prevenciji trgovanja ljudima, odnosno da potakne društvo na odgovornu reakciju kako bi pridonijeli smanjenju i sprječavanju trgovanja ljudima. Kroz senzibilizaciju, informiranje, educiranje i proaktivni pristup multipliciranja znanja o trgovaju ljudima i identificiranju potencijalnih kriminalnih žarišta sa svojim je fokusom, u smislu očekivanih rezultata, usmjerena na smanjenje kriminaliteta trgovanja ljudima u svim njegovim fazama (vrbovanje, transport i eksploracija). Akcija se provodila na području 17 policijskih uprava (sve osim Policijske uprave dubrovačko-neretvanske, Policijske uprave virovitičko-podravske i Policijske uprave zadarske), a ciljane skupine za provedbu preventivnih aktivnosti su birane sukladno procijeni policijske uprave o ranjivim skupinama koje je potrebno educirati, informirati i senzibilizirati. U sklopu akcije Zajedno educirano je oko 5000 učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola.

Povodom Europskog dana borbe protiv trgovanja ljudima, koji se svake godine obilježava 18. listopada, policijski službenici policijskih uprava su u suradnji s partnerima ili samostalno proveli niz preventivnih aktivnosti usmjerenih na suzbijanje trgovanja ljudima, osobito usmjerenih prema ranjivim skupinama, ženama i djeci.

U tom smislu, navedenog dana u vremenu od 11,00 do 14,00 sati u Vijećnici Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske i ovog Ministarstva održan je Okrugli stol na temu „Društvene mreže na Internetu – novi trendovi vrbovanja i iskorištavanja žrtava trgovanja ljudima“ na kojem su uz ostale prezentatore, prezentaciju održali i predstavnici Ravnateljstva policije. Okrugli stol je bio otvorenog tipa za sve zainteresirane skupine, policiju, pravosuđe, organizacije civilnog društva, socijalne ustanove i sl. Na istome su sudjelovali policijski službenici iz Ureda glavnog ravnatelja policije, Uprave za granicu, Službe organiziranog kriminaliteta PNUSKOK-a te policijskih uprava koje graniče s Policijskom upravom zagrebačkom.

Također, 17. listopada 2018., policijski službenici Ravnateljstva policije su u prostorijama Hrvatskog sabora sudjelovali na tematskoj sjednici Odbora za ravноправnost spolova (u suradnji sa Centrom za žene žrtve rata - ROSA) na temu „Suzbijanje problema trgovanja ženama“, održanoj uoči Europskog dana suzbijanja trgovanja ljudima.

Nadalje, navedenog dana je u prostorijama Gradskog društva Crvenog križa Krapinsko-zagorske županije, Gradsko društvo Crvenog križa Krapinsko-zagorske županije zajedno s policijskim službenicima iste Policijske uprave obilježilo Europski dan suzbijanja trgovanja ljudima, a u suradnji sa Srednjom školom Krapina. Obilježavanjem Europskog dana suzbijanja trgovanja ljudima, kroz edukativno predavanje predstavnicima učenika trećih razreda Srednje škole Krapina, isti su upoznati s problematikom trgovanja ljudima, načinima na koje mogu postati žrtvama trgovanja ljudima, sa skrivenim načinima manipulacije, a posebice postupcima kojima mogu izbjegći da postanu žrtve trgovanja ljudima, kao i institucijama, organizacijama i udrugama koje pružaju ili mogu pružiti pomoći u slučajevima trgovanja ljudima te su učenicima podijeljeni informativni letci o problematici trgovanja ljudima, Hrvatskog Crvenog križa i Ministarstva unutarnjih poslova.

Policijski službenici Policijske uprave sisačko-moslavačke navedeni dan obilježili su na način da su načelnici policijskih postaja navedene Policijske uprave zajedno sa suorganizatorima dogovorili vrijeme i mjesto održavanja edukacije učenika završnih razreda srednjih škola uz

postavljanje Info postave. Tijekom navedenog tjedna na području svih policijskih postaja, policijski službenici su zajedno s djelatnicima nadležnih Gradskih društava Crvenog križa i centrima za socijalnu skrb, u okviru preventivne akcije „Zajedno“ provodili edukacije u srednjim školama i informirali građane o sprječavanju trgovanja ljudima, putem informativnih postava na trgovima i u sredstvima javnog prijevoza. Cilj provedene akcije bio je da se u suradnji s nadležnim institucijama podigne svijest o prevenciji trgovanja ljudima, odnosno da se društvo potakne na odgovornu reakciju kako bi svi zajedno pridonijeli smanjenju i sprječavanju trgovanja ljudima. Uz slogane „TO SE DOGAĐA SAMO DRUGIMA?“ i „ZAUSTAVIMO TRGOVANJE LJUDIMA“, nastojalo se osvijestiti svakog pojedinca da iz svoje perspektive doprinese prepoznavanju i otklanjanju opasnih situacija, kao proaktivnom detektiranju potencijalnih prijetnji povezanih s ovom ili srodnom vrstom kriminaliteta. Policijski službenici su građanima pružili informacije o institucijama, organizacijama i udrugama koje pružaju pomoć žrtvama trgovanja ljudima, kao i savjete kako zaštititi sebe i svoje bližnje da ne postanu žrtve ovog kaznenog djela.

Također, policijski službenici Policijske uprave splitsko-dalmatinske su u povodu obilježavanja Europskog dana suzbijanja trgovanja ljudima, na temu prevencije i suzbijanja trgovanja ljudima, sudjelovali u emisiji radio Splita (16. listopada 2018.) i radio Biokovo-Vrgorac (18. listopada 2018.), dok su policijski službenici PU zadarske u povodu obilježavanja istog dana održali edukativna predavanja učenicima završnih razreda Srednje škole „Viće Vlatkovića“ u Zadru.

U odnosu na provedene preventivne aktivnosti, tijekom 2018. godine, policijski službenici policijskih uprava proveli su niz preventivnih mjera namijenjenih suzbijanju trgovanja ljudima, kako slijedi:

- Policijska uprava bjelovarsko-bilogorska: policijski službenici ove Policijske uprave su kroz preventivnu akciju „Zajedno“ održali niz predavanja u završnim razredima srednjih škola na svojem području. Na navedenim predavanjima bio je nazočan 321 učenik završnih razreda Medicinske škole u Bjelovaru, Turističko-ugostiteljske i Prehrambene škole u Bjelovaru, Srednje škole Augusta Šenoe Garešnica, Tehničke škole Bjelovar, Gimnazije Daruvar te Ekonomski i turističke škole Daruvar. Također je provođena senzibilizacija građana kroz rad Informativnog centra za prevenciju Bjelovar, pa su tako građanima dijeljeni informativni materijali s ciljem senzibilizacije građana na ovu problematiku.
- Policijska uprava brodsko-posavska: policijski službenici ove Policijske uprave su tijekom 2018. nastavili s aktivnostima oko senzibilizacije učenika srednjih škola, u okviru čega su održana predavanja na temu „Trgovanje ljudima“ u srednjoj Medicinskoj školi u Slavonskom Brodu, na kojima su prisustvovali učenici završnih razreda.
- Policijska uprava istarska: policijski službenici ove Policijske uprave su tijekom 2018., u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem, održali informativne punktove na temu trgovanja ljudima u gradovima Puli, Rovinju, Poreču, Umagu, Bujama, Buzetu, Labinu i Pazinu.
- Policijska uprava koprivničko-križevačka: policijski službenici za prevenciju navedene Policijske uprave su tijekom 2018. preventivne i edukativne aktivnosti proveli u sklopu preventivnih akcija „Nisi sam“ i „Trgovanje ljudima“ kroz predavanja u odgojno-obrazovnim institucijama te stručnog usavršavanja policijskih službenika u cilju preventivnih aktivnosti usmjerenih ponajviše na mlađe osobe. Zabilježeno je ukupno 16 aktivnosti, 553 sudionika (60 roditelja, 48 policijskih službenika i stručnih suradnika, dok su djeca slušala edukativna

predavanja). U većini aktivnosti koje su održane za gore navedene učenike viših razreda osnovnih i srednjih škola, u sklopu aktivnosti „NISI SAM“, u dijelu sprječavanja elektroničkog zlostavljanja, jedan dio edukacije bio je posvećen i mogućim opasnostima tijekom komunikacije s nepoznatim osobama te nalaženju s istima, a što djecu dovodi u opasnost da postanu žrtve trgovanja ljudima.

- Policijska uprava varaždinska: tijekom 2018. policijski službenici ove Policijske uprave su u sklopu djelovanja Info centra Policijske uprave varaždinske jedan dan obrađivali problematiku trgovanja ljudima, kojom prilikom je ista prezentirana građanima.

- Policijska uprava zagrebačka: policijski službenici ove Policijske uprave su dana 4. travnja 2018. zajedno s policijskom službenicom iz Ravnateljstva policije sudjelovali na Okruglom stolu na temu prevencije trgovanja ljudima, u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa i Crvenog polumjeseca na Mediteranu (CCM).

Također, 3. prosinca 2018. u kinu Europa u Zagrebu, Varšavska 3, u sklopu „Human rights“ film festivala koji se održavao u Zagrebu, u razdoblju od 2. do 9. prosinca 2018., policijski službenici sudjelovali su na javnoj tribini na temu Prostitucije i trgovanja ženama: Iskustva Francuske, Republike Hrvatske i SR Njemačke. Tribina je bila javna te ju je posjetio veći broj različitih profila ljudi, od studenata do umirovljenika. Reproduciran je dokumentarni film pod nazivom Bordel Deutschland. Nakon navedenog, govore su održali Veleposlanica Francuske u Republici Hrvatskoj, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, francuska zastupnica u parlamentu, predsjednica francuske nevladine organizacije „Movement du Nid“, njemačka psihologinja, predstavnica Udruge žene žrtve rata – ROSA te predstavnica Udruge Izvor.

Nadalje, na temelju Nacionalnog plana, Policijska uprava zagrebačka donijela je Provedbeni plan suzbijanja trgovanja ljudima koji je na upoznavanje i postupanje dostavljen svim ustrojstvenim jedinicama Policijske uprave.

Mreža PETRA:

Ženska grupa Split pokrenula je kampanju „Neću biti roba“ koja je namijenjena prvenstveno mladima u okviru koje su distribuirani bedževi i magneti s porukama „Prekinite lanac trgovanja ljudima“ i „Neću biti roba“.

4. travnja 2018., predstavnica Centra za žene žrtve rata – ROSA imala je izlaganje na okruglom stolu na temu prevencije trgovanja ljudima i pomoći žrtvama trgovanja ljudima u sklopu održavanja Treninga za mlade edukatore i edukatorice o prevenciji trgovanja ljudima. Događaj je organizirao Hrvatski Crveni križ s Centrom za suradnju društva Crvenog križa i Crvenog polumjeseca na Mediteranu u Domu Gradskog društva Crvenog križa Zagreb na Sljemenu. Ova prezentacija dio je edukacije o problemu trgovanja ljudima koje je za mlade organizirao Crveni križ.

Centar za žene žrtve rata – ROSA uspostavio je suradnju s udrugom Odraz i Life Potential te Ekonomskim i Grafičkim fakultetom u Zagrebu koji su pozvali na sudjelovanje u provedbi projekta „Odrazi se znanjem - pokreni zajednicu“ u okviru kojeg se omogućilo studentima i studenticama Ekonomskog i Grafičkog fakulteta u Zagrebu tijekom zimskog semestra 2018./2019. provođenje prakse odnosno stjecanje novih znanja i vještina za razvoj zajednice, uspostavom održivog programa društveno korisnog učenja i suradnje s OCD-ima i međufakultetske suradnje. Projekt uključuje studente i nastavnike s dva fakulteta te 20 udruga

u kojima će se provoditi metoda društveno korisnog učenja na osam kolegija (<http://www.odraz.hr/hr/projekti/svi-projekti/odrazi-se-znanjem-pokreni-zajednicu>).

Predstavnica Mreže PETRA sudjelovala je na obilježavanju Europskog dana suzbijanja trgovanja ljudima koji je 18. listopada 2018. organizirao Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Utrošena sredstva: sredstva su osigurali Hrvatski Crveni križ te Centar za žene žrtve rata – ROSA koji nisu korisnici državnog proračuna, stoga nije obvezatno iskazivanje konkretnih iznosa

MJERA 3. Programi prevencije trgovanja ljudima među migrantima, izbjeglicama i tražiteljima međunarodne zaštite

Aktivnost:

1. Provođenje edukacija za djelatnike i volontere u Prihvatilištima za tražitelje međunarodne zaštite

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelji: Hrvatski Crveni križ, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove i druge organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva osigurava Hrvatski Crveni križ koji nije korisnik Državnog proračuna

Pokazatelji provedbe: broj organiziranih i provedenih edukacija u prihvatilištima za tražitelje međunarodne zaštite

Mjera se provodi

Hrvatski Crveni križ:

U sklopu projekta STEP u edukacijskom centru Hrvatskog Crvenog križa održane su dvije edukacije na temu *Identifikacije žrtava trgovanja ljudima među migrantima*. Kroz ove jednodnevne edukacije, održane 19. rujna 2018. i 26. listopada 2018., sudionici su imali priliku upoznati se sa specifičnim indikatorima za prepoznavanje potencijalnih žrtava trgovanja ljudima, raspraviti o ranjivosti migranata na rizik trgovanja ljudima te razmijeniti dosadašnja iskustva i primjere dobre prakse.

Interaktivne metode korištene u treningu uključivale su igranje uloga, rad na studijama slučaja, rad u grupi, aktivnosti za podizanje energije i raspravu. Ovakav način rada, omogućio je sudionicima bolje i dubinsko shvaćanje teme, kako bi bili što efikasniji u svojoj daljnjoj procjeni, kada je riječ o potencijalnim žrtvama trgovanja ljudima.

Sudionici treninga bili su djelatnici koji trenutno rade u Prihvatištima za tražitelje azila u Zagrebu i Kutini, ali i svi ostali djelatnici koji su u doticaju s migrantima kroz svoje raznovrsne aktivnosti.

Razvijanje i provedba treninga u skladu je s provedbom mjera i ostvarenju ciljeva definiranih Nacionalnim planom, koji se odnose na jačanje proaktivnih postupaka identifikacije žrtava trgovanja ljudima. Na edukacijama je sudjelovalo 25 osoba.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Tijekom 2018. posebna pozornost posvećena je poduzimanju niza aktivnosti kao što su, primjerice, kontinuirani nadzor noćnih klubova, frekventnih nautičkih marina diljem jadranske obale te atraktivnih turističkih destinacija, kao i poljoprivrednih, seoskih i drugih gospodarstava koja tijekom sezone zapošljavaju dodatnu radnu snagu s ciljem uočavanja i evidentiranja možebitnih indikatora koji ukazuju na postojanje elemenata kaznenog djela trgovanja ljudima. U svezi s provedbom sustavnih oblika prevencije kriminaliteta s posebnim osvrtom na pojavnje oblike trgovanja ljudima, razvijena je suradnja između policijskih službenika granične policije policijskih uprava duž morske obale i nadležnih policijskih postaja uz granicu s Bosnom i Hercegovinom, u cilju zajedničkih pojačanih postupanja poradi zatjecanja potencijalnih žrtava trgovanja ljudima i počinitelja predmetnog kaznenog djela. Postupanja ove vrste također su prethodno dogovarana sa službenicima granične policije Bosne i Hercegovine i realizirana kroz ustrojene mješovite granične ophodnje. Policijski službenici za poslove nezakonitih migracija uspostavili su suradnju s djelatnicima turističkih zajednica i inspektorima rada Inspektorata rada Ministarstva rada i mirovinskog sustava radi prikupljanja korisnih saznanja na temelju kojih se provodila kontrola boravka stranaca smještenih u hotelskom i privatnom smještaju te seoskim domaćinstvima.

Također je, tijekom turističke sezone pojačano postupanje u većim turističkim središtima gdje su, sukladno procjeni, na ispomoć dolazili i policijski službenici drugih država, kao pomoć u postupanjima prema njihovim državljanima.

Policijski službenici koji obavljaju poslove granične kontrole te poslove zaštite državne granice bili su u obvezi intenzivirati mjere pojačane kontrole osoba koje su zatečene pri nezakonitim prijelazima državne granice, radi utvrđivanja eventualnih elemenata kaznenog djela trgovanja ljudima ili srodnih kaznenih djela.

Također, prilikom provođenja kriminalističkih istraživanja kaznenog djela „Protuzakonito ulazeњe, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma“ iz članka 326. Kaznenog zakona policijski službenici obavljali su dodatne provjere u cilju uočavanja i utvrđivanja indikatora koji bi upućivali da se u konkretnom slučaju radi o kaznenom djelu povezanom s trgovanjem ljudima – među migrantima.

U odnosu na provedenu edukaciju u vezi suzbijanja trgovanja ljudima među posebno ranjivom skupinom - migrantima, ističe se edukacija u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa i Ministarstva unutarnjih poslova, provedenu u vremenskom razdoblju od 25. do 27. rujna 2018. u Orahovici, Centru za edukaciju GDCK u Osijeku, kojom prilikom je održan regionalni trening policijskih službenika na temu „Identifikacija žrtava trgovanja ljudima među migrantima“, na kojem su sudjelovali policijski službenici kriminalističke policije policijskih uprava koji rade

po liniji rada organiziranog kriminaliteta te policijski službenici granične policije, službenici za prekogranični kriminalitet.

Mreža PETRA:

Predstavnice Mreže PETRA sudjelovale su na edukaciji „Proces pružanja podrške - edukacija pomagača za rad s korisnicima“, 24. do 26. studenog 2018. u Centru za azilante Porin, u organizaciji Hrvatskog i Britanskog Crvenog križa i organizacije Ashiana iz Velike Britanije.

Utrošena sredstva: sredstva je osigurao Hrvatski Crveni križ koji nije korisnik državnog proračuna, stoga nije obvezatno iskazivanje konkretnih iznosa

Aktivnost:

2. Provođenje informativnih radionica za tražitelje međunarodne zaštite i izbjeglice

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: Hrvatski Crveni križ

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva osigurava Hrvatski Crveni križ koji nije korisnik Državnog proračuna

Pokazatelji provedbe: broj organiziranih i provedenih edukacija za tražitelje međunarodne zaštite

Mjera se provodi

Hrvatski Crveni križ:

Tražitelji međunarodne zaštite sudjelovali su na edukacijama i informativnim radionicama na temu trgovanja ljudima i zaštite s ciljem razvijanja svijesti o rizicima trgovanja ljudima, posebno za migrante u tranzitu i osobe pod međunarodnom zaštitom. U Prihvatalištu za tražitelje azila u Zagrebu i Kutini održano je ukupno 10 radionica.

Centar za žene žrtve rata – ROSA:

Centar za žene žrtve rata – ROSA proveo je grupu podrške za žene tražiteljice međunarodne zaštite te je izradio letke na arapskom jeziku za informiranje sudionica grupe i drugih žena izbjeglica i tražiteljica međunarodne zaštite o rodno utemeljenom nasilju uključivši trgovanje ženama.

Od 13. do 14. lipnja 2018. predstavnica Centra za žene žrtve rata - ROSA sudjelovala je na edukativnoj radionici za stručnjakinje i stručnjake iz EU, održanoj u Zagrebu u organizaciji Hrvatskog, Britanskog i Nizozemskog Crvenog križa te francuske organizacije Terre d'asile, pod nazivom „Podizanje svijesti o rizicima trgovanja ljudima za izbjeglice i ranjivu migrantsku populaciju“. Radionica je bila usmjerena na rad sa žrtvama trgovanja ljudima, posebno u

izbjegličkoj/migrantskoj populaciji te na načine na koje treba organizirati kampanje protiv ovog kompleksnog problema, na način da bude razumljivo i dostupno ciljanoj populaciji.

U sklopu Human Rights Film Festivala, Centar za žene žrtve rata - ROSA i Ženska udruga „IZVOR“ iz Tenje u partnerstvu s veleposlanstvom Republike Francuske u Zagrebu su 3. prosinca 2018. organizirale javnu tribinu „Prostitucija i trgovanje ženama: Iskustva Francuske, Hrvatske i Njemačke“ u okviru koje je održan edukativni okrugli stol na temu: „Prostitucija i trgovanje ženama: modeli zakonske regulative prostitucije i njihov utjecaj na društvo?“ te je premijerno prikazan dokumentarni film „Bordel Deutchland“.

Cilj tribine bio je naglasiti stvarnost položaja trgovanih žena te žena u prostituciji, isticanjem odnosa između prostitucije i trgovanja ženama, ali i posljedica na fizičko i psihičko zdravlje žena u prostituciji.

U okviru Međunarodnog volonterskog kampa u Pakracu koji se održao od 4. do 8. srpnja 2018. u organizaciji Delfin, Pakrac održana je edukacija za volonterke i volontere u okviru koje je obrađivana i tema trgovanja ljudima u migrantskoj i izbjegličkoj populaciji.

Utrošena sredstva: sredstva je osigurao Hrvatski Crveni križ koji nije korisnik državnog proračuna, stoga nije obvezatno iskazivanje konkretnih iznosa

OBRAZOVANJE

CILJ:

- 1. Nastaviti obrazovanje ciljanih skupina o trgovaju ljudima na nacionalnoj i međunarodnoj razini*

MJERA 1. Usavršavanje djelatnika policije, sudaca, djelatnika Državnog odvjetništva RH i predstavnika organizacija civilnog društva u radu na slučajevima trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Održavanje seminara za 27 policijskih službenika linije rada organiziranog kriminaliteta koji se bave suzbijanjem trgovanja ljudima, 15 državnih odvjetnika specijaliziranih za problematiku trgovanja ljudima, 5 sudaca Županijskih sudova i pripadnike organizacija civilnog društva

Nositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Sunositelj: Pravosudna akademija, organizacije civilnog društva i Hrvatski Crveni križ

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana na glavi 11005 Ministarstvo pravosuđa, pozicija A629000

„Administracija i upravljanje“ i na glavi 11030 Državno odvjetništvo RH, pozicija A634000 „Progon počinitelja kaznenih djela, zaštita imovine RH, podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti“; Aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Financijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelji provedbe: održani seminari za 27 policijskih službenika organiziranog kriminaliteta zaduženih za identifikaciju žrtava trgovanja ljudima, 15 državnih odvjetnika specijaliziranih za problematiku trgovanja ljudima, 5 sudaca Županijskih sudova te za pripadnike organizacija civilnog društva

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U cilju poboljšanja međuresorne suradnje i zadržavanja visoke razine educiranosti, obrazovanje ciljnih skupina predstavlja još jedan vrlo važan podržavajući dio cjelokupne strategije suzbijanja trgovanja ljudima na području Republike Hrvatske. Cjelovit i kontinuirani rad na obrazovanju usko je povezan s prevencijom trgovanja ljudima te pridonosi podizanju svijesti o navedenoj problematiki, kao i povećanoj uočljivosti.

Policijska akademija u suradnji s Pravosudnom akademijom, sukladno Nacionalnom planu, na temelju Plana policijskog obrazovanja za 2018., organizirala je 6. i 7. ožujka te 7. i 8. ožujka 2018., dva dvodnevna seminara za pravosudne dužnosnike i policijske službenike na temu suzbijanja trgovanja ljudima, koji su se održali u muzeju Policijske škole „Josip Jović“. Na tim seminarima, uz policijske službenike policijskih uprava, sudjelovali su i policijski službenici Službe za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta PNUSKOK-a.

Dana 22. svibnja 2018. u prostorijama Policijske akademije policijski službenik Uprave kriminalističke policije, PNUSKOK-a, Službe organiziranog kriminaliteta, održao je predavanje na temu uloge policije Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske u suzbijanju trgovanja ljudima s prikazom slučaja, a u sklopu specijalističkog tečaja za maloljetničku delinkvenciju i kriminalitet na štetu mladeži i obitelji (XVI naraštaj).

Nadalje, 22. ožujka 2018. u prostorijama Policijske akademije od strane FBI stručnjaka, održano je predavanje na temu predstavljanja rada navedenog Ureda te njihovih iskustva u suzbijanju trgovanja ljudima. Na navedenom predavanju nazočno je bilo 67 policijskih službenika iz Policijske uprave zagrebačke, Policijske uprave karlovačke, Policijske uprave sisacko-moslavačke, Policijske uprave bjelovarsko-bilogorske, Policijske uprave koprivničko-križevačke, Policijske uprave krapinsko-zagorske, Policijske uprave međimurske i Policijske uprave varaždinske, PNUSKOK-a, kao i djelatnika i polaznika Policijske škole „Josip Jović“ i Visoke policijske škole.

U Policijskoj školi „Josip Jović“ u programu srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka koji se provodio tijekom školske 2017./2018., a kojeg je polazilo 350 polaznika u nastavi predmeta Osnove kriminalistike i kriminalističko istraživanje u dijelu koji se odnosi na kriminalističku prevenciju obrađivala se nastavna jedinica „Prevencija zločina

iz mržnje i prevenciji trgovanja ljudima“ u trajanju od četiri školska sata te u nastavi predmeta Policijske ovlasti i njihova primjena nastavnu jedinicu „Posebnosti primjene policijskih ovlasti prema ranjivim skupinama“ u trajanju od dva školska sata, koja dijelom pokriva sadržaj navedene preporuke. Također, kroz predmet Kazneno pravo u sklopu kaznenih djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX. Kaznenog zakona) obrađeno je kazneno djelo trgovanja ljudima s kaznenopravnog aspekta.

Na Visokoj policijskoj školi na specijalističkom diplomskom studiju Kriminalistike u sklopu kolegija Migracije i kriminalitet u trajanju od četiri sata obrađuje se tema „Trgovanje ljudima“ te dva sata tema „Ropstvo“ dok se ostatak nastave odnosi na problematiku krijumčarenja ljudima koja je isprepletena s problematikom trgovanja ljudima.

Policijski službenici Policijske uprave istarske su tijekom 2018. u sedam srednjih škola održali edukacije učenicima završnih trećih i četvrtih razreda. Istom prilikom je 475 učenika upoznato s pojavnim oblicima trgovanja ljudima, ranjivim skupinama, načinima eksploracije te njima dostupnim samo zaštitnim preventivnim mjerama.

Policijski službenici za prevenciju Policijske uprave karlovačke su tijekom 2018. održali dva predavanja u srednjim strukovnim školama na temu trgovanja ljudima tijekom kojih je educirano ukupno 32 učenika.

Policijski službenici kriminalističke policije Policijske uprave požeško-slavonske su, zajedno s policijskim službenicima iz Ureda načelnika Policijske uprave i sa Centrom za podršku i razvoj civilnog društva „Delfin“ iz Pakracu, u vremenskom razdoblju od 13. do 16. listopada 2018. u sklopu akcije „Zajedno“ proveli sedam preventivno-edukativnih aktivnosti na temu suzbijanja trgovanja ljudima i to završnim razredima Obračničke i Tehničke škole u Požegi te učenicima Srednje medicinske škole u Pakracu, kojom prilikom je edukacijama prisustvovalo 160 učenika.

Policijski službenici Odjela prevencije Policijske uprave primorsko-goranske su 21. veljače 2018. u OŠ „Zvonka Cara“, u Crikvenici održali predavanje na temu „Trgovanje ljudima u nacionalnim razmjerima“, kojem je prisustvovao ukupno 21 učenik osmih razreda; 22. veljače 2018. u OŠ „Josip Pančić“, u Bribiru te u OŠ „Ivan Mažuranić“ u Novom Vinodolskom, održali predavanje na temu „Trgovanje ljudima u nacionalnim razmjerima“, kojem je prisustvovalo ukupno 34 učenika osmih razreda, dok su 23. veljače 2018. u OŠ „Juraj Klović“, u Triblju te u OŠ „Vladimir Nazor“, u Crikvenici, održali predavanje na temu „Trgovanje ljudima u nacionalnim razmjerima“, kojem je prisustvovao ukupno 41 učenik osmih razreda.

Tijekom 2018. u organizaciji policijskih službenika za nadzor i planiranje - za prevenciju Ureda načelnika, policijski službenici Policijske uprave sisačko-moslavačke, u sklopu preventivne akcije „Zajedno“, 26. siječnja 2018. u Srednjoj školi Tina Ujevića u Kutini u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Sisak, održali su edukativno predavanje za 104 učenika završnih razreda srednje škole, a 20. ožujka 2018. u Srednjoj školi u Hrvatskoj Kostajnici za 20 učenika završnih razreda srednje škole.

Policijski službenici Policijske uprave splitsko-dalmatinske su tijekom 2018. sudjelovali na seminarima, Okruglim stolovima i radnim sastancima te su proveli niz edukativno-promidžbenih aktivnosti u smislu suzbijanja trgovanja ljudima, pa su tako policijski službenici Službe organiziranog kriminaliteta proveli edukaciju 21 policijskog službenika na temu pomoći i podrške žrtvama. Nadalje, u sklopu akcije „Zajedno“ naložene od strane Službe prevencije Ureda glavnog ravnatelja policije MUP-a RH, policijski službenici Službe organiziranog

kriminaliteta su na temu suzbijanja trgovanja ljudima zajedno s policijskim službenicima iz Odjela prevencije iste Policijske uprave sudjelovali u edukaciji procijenjene ugrožene društvene skupine – maturanata, u svezi čega je održano predavanje u srednjoj školi Tina Ujevića u Vrgorcu kojim je obuhvaćeno 50 učenika/ca.

Policijski službenici Policijske uprave virovitičko-podravske su tijekom 2018. proveli edukaciju učenika završnih razreda Srednje tehničke škole u Virovitici o problematici trgovanja ljudima, kojom prilikom je educirano 82 učenika.

Policijski službenici Policijske uprave vukovarsko-srijemske su tijekom travnja 2018. u srednjoj Ekonomskoj školi Vukovar održali dva predavanja na temu prevencije trgovanja ljudima u sklopu preventivne akcije „Zajedno“ i kampanje protiv trgovanja ženama i djevojkama u svrhu spolnog iskorištavanja „Dvije djevojčice“. Svrha predavanja bila je informirati mlade o problematiki trgovanja ljudima te ih poučiti o prepoznavanu potencijalno opasnih situacija i načinima prevencije i zaštite. Edukativna aktivnost provedena je uz korištenje edukacijsko-informativnih materijala izrađenih u sklopu nacionalne kampanje „Dvije djevojčice“ te filma „Cijena života“. Na predavanju je sudjelovalo oko 70 učenika navedene škole.

Policijski službenici za prevenciju Policijske uprave zadarske sudjeluju u radu Vijeća za prevenciju kriminaliteta na području Zadarske županije. U planu aktivnosti Vijeća za prevenciju i programu rada Vijeća, planirane su aktivnosti usmjerene na problematiku trgovanja ljudima i to kroz akcije „Zajedno“ i kampanju „Dvije djevojčice“, a koja edukativna predavanja su učenicima završnih razreda tijekom školske 2017./2018. provodili policijski službenici za prevenciju Ureda načelnika, kao i policijski službenici Službe kriminalističke policije, Odjela organiziranog kriminaliteta navedene Uprave.

Policijski službenici Policijske uprave zagrebačke su tijekom 2018. vezano uz problematiku trgovanja ljudima sudjelovali na više seminara, radionica i edukacija na temu identifikacije žrtava trgovanja ljudima. Nadalje, Služba prevencije iste Policijske uprave je tijekom 2018. u sklopu dopunskog stručnog usavršavanja održala 8 edukacija na temu „Podrška i zaštita žrtava kaznenih djela“ u sklopu kojih je educirano ukupno 115 policijskih službenika.

Također, 18. prosinca 2018. u Zagrebu, u Centru za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“, policijski službenici Uprave kriminalističke policije te Uprave za granicu sudjelovali su te održali predavanje na temu suzbijanja trgovanja ljudima, na radnom sastanku županijskih i regionalnih koordinatora za žrtve trgovanja ljudima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku RH, koji sastanak je održan u organizaciji istog Ministarstva.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A629000 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva pravosuđa, poziciji A634000 „Progona počinitelja kaznenih djela, zaštita imovine RH, podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti“ Državnog odvjetništva Republike Hrvatske te poziciji A553131 „Administracija i upravljanje“, Ministarstva unutarnjih poslova

Aktivnost:

2. Održavanje seminara za 21 graničnog policijskog službenika koji se bave suzbijanjem trgovanja ljudima

Nositelj: ministarstvo nadležno za unutarnje poslove

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su financijska sredstva osigurana u Financijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelji provedbe: održani sastanci za 21 graničnog policijskog službenika zaduženog za prepoznavanje potencijalnih žrtava trgovanja ljudima

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Tijekom 2018. na Policijskoj akademiji organizirano je pet specijalističkih tečajeva za graničnu policiju koje je pohađalo ukupno 158 policijskih službenika. U okviru tečaja održan je kolegij „Organizirani kriminalitet“ na kojem se u trajanju od tri školska sata obrađuju teme trgovanja ljudima.

Nadalje, u vremenskom razdoblju od 25. do 27. rujna 2018. u Orahovici, Centru za edukaciju GDCK u Osijeku, u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa i Ministarstva unutarnjih poslova održan je regionalni trening policijskih službenika na temu „Identifikacija žrtava trgovanja ljudima među migrantima“ na kojem su sudjelovali policijski službenici kriminalističke policije Policijske uprave osječko-baranjske koji rade po liniji rada organiziranog kriminaliteta te policijski službenici granične policije, službenici za prekogranični kriminalitet.

U planu i programu Tečaja granične policije predviđena je nastava od tri školska sata na temu Suzbijanje trgovanja ljudima. Tijekom 2018. održana su dva tečaja granične policije za ukupno 97 policijskih službenika.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

MJERA 2. Edukacija pripadnika Oružanih snaga RH na temu suzbijanja trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Obrada teme o suzbijanju trgovanja ljudima u programima pripreme pripadnika Oružanih snaga RH

Nositelj: ministarstvo nadležno za poslove obrane

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A545052 „Troškovi osoblja i personalna potpora“ Ministarstva obrane RH

Pokazatelji provedbe: u okviru programa pripreme pripadnika Oružanih snaga RH obrađeni stručni sadržaji u vezi suzbijanja trgovanja ljudima

Mjera se provodi

Ministarstvo obrane:

U Središtu za međunarodne vojne operacije Hrvatske kopnene vojske, obučni programi i tečajevi usklađuju se sa službenim obučnim modulima i standardima NATO-a, UN-a i EU-a. U 2018. Središte za međunarodne vojne operacije Hrvatske kopnene vojske nije izravno provodilo obuku iz tematike suzbijanja trgovanja ljudima, ali se navedena problematika obrađivala u pojedinim obučnim modulima poput zaštite civila, rodne ravnopravnosti, zaštite ljudskih prava, zaštite djece, seksualnog zlostavljanja i slično.

Navedeni sadržaji provode se u okviru redovitih aktivnosti Hrvatske vojske.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A545052 „Troškovi osoblja i personalna potpora“ Ministarstva obrane

MJERA 3. Nastavak zajedničkog obrazovanja stručnih radnika ustanova socijalne skrbi te zdravstvenih koordinatora i predstavnika organizacija civilnog društva na području pružanja pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Provođenje zajedničkih sastanaka stručnih radnika ustanova socijalne skrbi, županijskih koordinatora iz centara za socijalnu skrb, zdravstvenih koordinatora i članova mobilnih timova

Nositelj: ministarstvo nadležno za zdravstvo i ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i poziciji A618207 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva zdravstva

Pokazatelji provedbe: održani sastanci županijskih koordinatora, zdravstvenih koordinatora, djelatnika obiteljskih centara i članova mobilnih timova

Mjera se provodi

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku:

Krajem 2018. održan je radni sastanak sa regionalnim i županijskim koordinatorima centara za socijalnu skrb nadležnih za postupanja prema žrtvama trgovana ljudima. Sastanku su prisustvovali predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstva unutarnjih poslova i organizacija civilnog društva koji su sudjelovali kao predavači. Na sastanku su bili prisutni i pružatelji usluge smještaja za žrtve trgovana ljudima za djecu i odrasle osobe. Cilj sastanka je bio ujednačavanje postupanja prema žrtvama trgovana ljudima i razmjena dobrih praksi.

Centar za žene žrtve rata – ROSA:

Predstavnica Centra za žene žrtve rata – ROSA održala je predavanje o radu organizacija civilnog društva – Mreže PETRA na zajedničkom sastanku stručnih radnika ustanova socijalne skrbi i županijskih koordinatora iz centara za socijalnu skrb.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i poziciji A618207 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva zdravstva

Mjera 4. Nastavak zajedničkog obrazovanja djelatnika Odjela za podršku žrtvama i svjedocima te organizacija civilnog društva u cilju pružanja pomoći i zaštite žrtava trgovana ljudima

Aktivnost:

1. Organiziranje zajedničkog seminara za zaposlenike Odjela za podršku žrtvama i svjedocima te članove organizacija civilnog društva

Nositelj: ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH i na glavi 11005 Ministarstvo pravosuđa, pozicija A629000 „Administracija i upravljanje“ i na glavi 11030 Državno odvjetništvo RH, pozicija A634000 „Progon počinitelja kaznenih djela, zaštita imovine RH, podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti.“

Pokazatelj provedbe: održan seminar za zaposlenike Odjela za podršku žrtvama i svjedocima te članove organizacija civilnog društva

Mjera se provodi

Ministarstvo pravosuđa:

Odjel za podršku žrtvama i svjedocima Županijskog suda u Splitu sudjelovao je na edukaciji: „Sustav prevencije i zaštite žrtava trgovana ljudima na području Splita i Mostara“ u organizaciji Udruge Domine i Ženske grupe Split.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, poziciji A629000 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva pravosuđa te poziciji A634000 „Progon počinitelja kaznenih djela, zaštita imovine RH, podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti“ Državnog odvjetništva Republike Hrvatske

MJERA 5. Nastaviti obrađivanje teme suzbijanje trgovanja ljudima u okviru redovitog programa obrazovanja koje provodi Pravosudna akademija i Policijska akademija

Aktivnost:

1. Održavanje seminara za suce, državne odvjetnike i policijske službenike u sklopu Pravosudne i Policijske akademije

Nositelj: Pravosudna akademija i ministarstvo nadležno za unutarnje poslove

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A844001 „Administracija i upravljanje“ Pravosudne akademije i aktivnosti vezane uz provedbu mera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Finansijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020. godinu, u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelji provedbe: održani seminari za suce, državne odvjetnike i policijske službenike u sklopu Pravosudne i Policijske akademije

Mjera se provodi

Pravosudna akademija:

Pravosudna akademija u suradnji s Policijskom akademijom u 2018. provela dvije dvodnevne radionice na temu „Suzbijanje trgovanja ljudima“ za kaznene suce i sudske savjetnike županijskih sudova, zamjenike državnih odvjetnika i državnoodvjetničke savjetnike specijalizirane za problematiku trgovanja ljudima sa područja nadležnosti RC Zagreb, Varaždin, Rijeka, Osijek i Split te policijske djelatnike sa područja cijele Hrvatske. Sudjelovalo je ukupno 74 polaznika, od čega 25 pravosudnih dužnosnika i 49 policijskih službenika.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A844001 „Administracija i upravljanje“ Pravosudne akademije i pozicije A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

MJERA 6. Nastavak provedbe programa obrazovanja diplomatsko-konzularnog osoblja o suzbijanju trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Nastavak obrazovanja diplomatsko-konzularnog osoblja o suzbijanju trgovanja ljudima u okviru redovitih nastavnih programa Diplomatske akademije

Nositelj: ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove

Sunositelj: organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A777046 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva vanjskih i europskih poslova

Pokazatelji provedbe: provedeno obrazovanje diplomatsko-konzularnog osoblja u okviru redovitih nastavnih programa Diplomatske akademije

Mjera se provodi

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova:

Službenici Uprave za konzularne poslove, u okviru nastavnih programa Diplomatske akademije, održavaju predavanja o obavljanju konzularnih funkcija u diplomatskim misijama/konzularnim uredima Republike Hrvatske. Jedna od takvih funkcija je i otkrivanje potencijalnih žrtava trgovanja ljudima. Polaznicima Diplomatske akademije prezentira se nacionalni i europski pravni okvir na ovom području kao i uloga diplomatsko-konzularnog osoblja u obavljanju ove konzularne funkcije.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A7770476 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva vanjskih i europskih poslova

Aktivnost:

2. Nastavak obrazovanja o suzbijanju trgovanja ljudima u okviru programa priprema diplomatsko-konzularnog osoblja prije upućivanja na mandat, posebice u zemlje identificirane kao zemlje izvorišta i odredišta žrtava trgovanja ljudima

Nositelj: ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A777046 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva vanjskih i europskih poslova

Pokazatelji provedbe: provedeno obrazovanje diplomatsko-konzularnog osoblja u okviru programa priprema prije upućivanja na mandat

Mjera se provodi

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova:

Prije upućivanja diplomatsko-konzularnog osoblja na mandat, pripreme istih provode se u okviru Uprave za konzularne poslove. Sastoje se od razgovora (individualnih ili skupnih) o onim konzularnim funkcijama koje se najčešće provode u DMKU, pri čemu se tema suzbijanja trgovanja ljudima ne obrađuje posebno.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A777046 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva vanjskih i europskih poslova

MJERA 7. Usavršavanje djelatnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na temu suzbijanja trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Održavanje seminara za djelatnike Hrvatskog zavoda za zapošljavanje vezano uz pristup tržištu rada za žrtve trgovanja ljudima

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH i na poziciji A689013 „Administracija i upravljanje“ Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Pokazatelji provedbe: provedeno usavršavanje djelatnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje vezano uz pristup tržištu rada za žrtve trgovanja ljudima

Mjera se provodi

Hrvatski zavod za zapošljavanje:

Sukladno planiranim aktivnostima, u svim regionalnim i područnim uredima Zavoda imenovani su posebni savjetnici - koordinatori za žrtve trgovanja ljudima, njih ukupno 22. Na taj način Zavod želi unaprijediti rad s tom osjetljivom skupinom pružajući adekvatne i pravovremene usluge, kao i osnažiti suradnju između Zavoda i skloništa, kao i savjetovališta za žrtve trgovanja ljudima.

Koordinatori su kontakt osobe kojima druge institucije ili organizacije mogu upućivati žrtve trgovanja ljudima. U svome radu koordinatori primjenjuju principe povjerljivosti i senzibiliziranosti za stanje žrtava trgovanja ljudima. Koordinatori rade sa nezaposlenim osobama – žrtvama trgovanja ljudima na pripremi za zapošljavanje kroz osnaživanje njihovog radnog potencijala i povećanju kompetencija za aktivno traženje posla.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH i na poziciji A689013 „Administracija i upravljanje“ Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

MJERA 8. Obrazovanje turističkih djelatnika i radnika drugih uslužnih djelatnosti o problematiči trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Održavanje seminara za turističke djelatnike o problematiči i načinima suzbijanja trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: ministarstvo nadležno za turizam i organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: sredstva planirana na poziciji A681023 „Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH u iznosu od 5.000,00 kn godišnje za svaku godinu provedbe mjere

Pokazatelji provedbe: održani seminari i edukacije za turističke djelatnike

Mjera se provodi

Ministarstvo turizma:

Predavanja su održana u suradnji s Udrugom poslodavaca u hotelijerstvu Hrvatske za zanimanja barmen, hotelska domaćica i recepcija/prodaja i to 5. travnja 2018. u Opatiji i 18. travnja 2018. u Brelima.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A681023 „Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH u ukupnom iznosu od 68.849,26 kuna

MJERA 9. Nastavak sustavne provedbe programa Gradanskog odgoja i obrazovanja za sve učenike osnovnih i srednjih škola s ciljem razvoja kompetencija za suzbijanje trgovanja ljudima i redovito stručno usavršavanje odgajatelja u predškolskom odgoju te učitelja i nastavnika u osnovnim i srednjim školama

Aktivnost:

1. Vanjsko vrednovanje razvijenosti kompetencija za suzbijanje trgovanja ljudima kod učenika

Nositelj: Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Sunositelj: ministarstvo nadležno za obrazovanje, Agencija za odgoj i obrazovanje, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada na izvoru 11 u sklopu pozicije A8140007 „Unapređenje kvalitete obrazovnog sustava“ Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja za svaku godinu provedbe mjere i na poziciji A848010 „Stručno-savjetodavna djelatnost“ Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u iznosu od 5.000,00 kn za svaku godinu provedbe mjere

Pokazatelji provedbe: provedeno vanjsko vrednovanje Građanskog odgoja i obrazovanja

Mjera se provodi

Ministarstvo znanosti i obrazovanja:

Ministrica znanosti i obrazovanja donijela je 12. prosinca 2018. odluku o imenovanju članova radne skupine za izradu prijedloga kurikuluma međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje. Zadaća radne skupine bila je dorada inačice kurikuluma te međupredmetne teme do 3. siječnja 2019., sukladno očitovanjima pristiglim u javno savjetovanje te izrada izvješća o provedenome javnom savjetovanju do 15. siječnja 2019.

Radna skupina pripremila je dokument međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje za Savjetovanje sa zainteresiranim javnosti o nacrtu Odluke o donošenju kurikuluma međupredmetne teme Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj koje je trajalo od 15. studenog do 15. prosinca 2018. Savjetovanje sa zainteresiranim javnosti o nacrtu Odluke o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Građanski odgoj i obrazovanje za strukovne i umjetničke srednje škole u Republici Hrvatskoj trajalo je od 22. studenog 2018. do 22. prosinca 2018.

Ministar znanosti, obrazovanja i sporta 2014. donio je Odluku o programu i Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole, a program je objavljen u Narodnim novinama broj 104 od 28. kolovoza 2014. Od rujna školske godine 2014./15. započela je obvezna provedba Programa Građanskog odgoja i obrazovanja u osnovnim i srednjim školama.

U Programu međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole nalaze se teme i ishodi koji se odnose na prevenciju trgovanja ljudima: Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama u 4. razredu osnovne škole; ishod; učenik: prepoznati situacije i namjere koje dovode do ugrožavanja sigurnosti djeteta (trgovanje djecom). Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama u 6. razredu osnovne škole, tema: Suzbijanje trgovanja ljudima; ishod; učenik: navodi postupke koji prethode i vode u trgovanje ljudima. Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama u 7. razredu osnovne škole, tema: Suzbijanje trgovanja ljudima; ishod; učenik: prepoznaće rizične situacije po vlastitu sigurnost, zamke traženja posla preko oglasa. Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama u 8. razredu osnovne škole, tema: Suzbijanje trgovanja ljudima, ishod; učenik: istražuje i dokumentira podatke o trgovaju ljudima (MUP, Hrvatski Crveni križ), postupke koji prethode otimanju i ropstvu te objašnjava načine zaštite. Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama u 1., 2., 3. i 4. razredu srednje škole, tema: Međunarodni ugovori u području ljudskih prava koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i čine dio unutarnjega pravnog poretku Republike Hrvatske (Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvencija o pravima djeteta, Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije

žena, Ženevska konvencija o zaštiti civilnih osoba u vrijeme rata, Europska konvencija o ljudskim pravima, Europska socijalna povelja, Protokol za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom, Europska povelja o regionalnim i manjinskim jezicima, Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina, Konvencija o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića u pogledu primjene biologije i medicine i dodatni protokol uz Konvenciju o zabrani kloniranja ljudskih bića i drugi ugovori). Suzbijanje trgovanja ljudima – načini zaštite, ishod; učenik: prikuplja podatke o trgovaju ljudima sa službenih mrežnih stranica MUP-a, Hrvatskoga Crvenog križa i iz medija, objašnjava opasnosti i načine zaštite. Eksperimentalni izborni program Građanskog odgoja i obrazovanja za VIII. razred osnovne škole: Obrazovni sadržaji (tematska područja, teme, ključni pojmovi), obrazovni rezultati (ishodi) u Eksperimentalnome izbornom programu Građanskog odgoja i obrazovanja za VIII. razred osnovne škole: 1. Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama; Prava, slobode, dužnosti i odgovornosti građanina; Tema: Suzbijanje trgovanja ljudima; Ishod; učenik: istražuje i dokumentira podatke o trgovaju ljudima (MUP, Hrvatski Crveni križ), postupke koji prethode otimanju i ropstvu te objašnjava načine zaštite.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja:

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja smatra da nije potrebno, niti uputno, razvijati zasebnu i izdvojenu metodologiju vrednovanja ovog tematskog područja kako je navedeno u „pokazateljima provedbe“, već se ova aktivnost može realizirati u okviru vanjskog vrednovanja Građanskog odgoja i obrazovanja koja se kontinuirano provodi. Potvrđio je da su sredstva osigurana u Državnom proračunu na razdjelu Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Agencija za odgoj i obrazovanje:

Tijekom 2018. u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje održani su sljedeći specijalizirani stručni skupovi vezani za prevenciju trgovanja ljudima sukladno *MJERI* 9. Nastavak sustavne provedbe programa Građanskog odgoja i obrazovanja za sve učenike osnovnih i srednjih škola s ciljem razvoja kompetencija za suzbijanje trgovanja ljudima i redovito stručno usavršavanje odgajatelja u predškolskom odgoju te učitelja i nastavnika u osnovnim i srednjim školama: 1) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima, 8. veljače 2018., Zagreb, 43 sudionika; 2) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima – u suradnji s Crvenim križem, 29. lipnja 2018., Sisak, 23 sudionika; 3) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima – u suradnji s Crvenim križem, 30. kolovoza 2018., Jastrebarsko, 33 sudionika; 4) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima, 5. rujna 2018., Zaprešić, 37 sudionika; 5) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima, 20. rujna 2018., Zagreb, 100 sudionika; 6) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima, 4. listopada 2018., Pazin, 25 sudionika; 7) Odgoj za humanost od malih nogu – područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima, 11. prosinca 2018., Zagreb, 73 sudionika; 8) Prevencija trgovanja ljudima i ravnopravnost spolova, 26. travnja 2018., Zagreb, 19 sudionika i 9) Prevencija trgovanja ljudima; migracije i ravnopravnost spolova, 28. kolovoza 2018., Zagreb, 29 sudionika.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A8140007 „Unapređenje kvalitete obrazovnog sustava“ Nacionalnog centra za vanjsko

vrednovanje obrazovanja i na poziciji A848010 „Stručno-savjetodavna djelatnost“ Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

Aktivnost:

1. Održavanje seminara za prosvjetne radnike u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju

Nositelj: Agencija za odgoj i obrazovanje, ministarstvo nadležno za obrazovanje

Sunositelj: Hrvatski Crveni križ

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana u okviru razdjela/glave 080/05-Ministarstva znanosti i obrazovanja na poziciji A577000 „Administracija i upravljanje“ i u finansijskom planu Agencije za odgoj i obrazovanje (glava/razdjel 08091,RKP 23962) na poziciji A733003 „Nacionalni programi“ u iznosu od 3.000,00 kn za sve godine provedbe mjere

Pokazatelj provedbe: održani seminari i radionice za odgajatelje u vrtićima te učitelje i nastavnike u osnovnim i srednjim školama

Mjera se provodi

Hrvatski Crveni križ:

U 2018., djelatnici Hrvatskog Crvenog križa provodili su, u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, stručne skupove za djelatnike predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova. Za djelatnike predškolskih ustanova održano je ukupno pet stručnih skupova pod nazivom Odgoj za humanost od malih nogu - područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima na kojima je sudjelovalo ukupno 254 djelatnika predškolskih ustanova. U svrhu provođenja programa prevencije trgovanja ljudima za djelatnike osnovnih i srednjih škola, održana su dva stručna skupa pod nazivom Prevencija trgovanja ljudima i ravnopravnost spolova na kojima je sudjelovalo ukupno 48 sudionika. Kroz stručne skupove sudionici su se imali priliku upoznati s rizicima i zaštitom od trgovanja ljudima, te načinima prenošenja dobivenih znanja populaciji učenika i djece predškolske dobi.

Mreža PETRA:

Udruga SOS Virovitica, organizirala je radionicu na Otvorenim danima srednjih škola – u Grubišnom polju, u Centru Bartol Kašić.

Centar za podršku i razvoj civilnog društva „Delfin“ iz Pakraca održao je jednu dvosatnu radionicu u završnom razredu Srednje škole Pakrac, za smjerove Medicinske sestre i tehničare Fizioterapeute, u suradnji s Policijskom upravom požeško – slavonskom.

Centar za podršku i razvoj civilnog društva „Delfin“ u suradnji s MUP-om Požeško-slavonske županije organizirao je 17. listopada 2018. javni događaj u Srednjoj školi Pakrac na temu upoznavanja s problemima trgovanja ljudima.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A577000 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva znanosti i obrazovanja i na poziciji A733003 „Nacionalni programi“ Agencije za odgoj i obrazovanje u iznosu 3.000,00 kuna

MJERA 10. Obrazovanje djelatnika, djece i mlađih punoljetnih osoba u ustanovama socijalne skrbi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi te za djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju

Aktivnost:

1. Održavanje seminara za djelatnike, djecu i mlađe punoljetne osobe u ustanovama socijalne skrbi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju

Nositelj: ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi

Sunositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH i organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Pokazatelji provedbe: održani seminari za djelatnike, djecu i mlađe punoljetne osobe u ustanovama socijalne skrbi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi te za djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju

Mjera se provodi

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku:

Tijekom 2018. održavale su se edukacije za stručne radnike zaposlene u domovima socijalne skrbi, centrima za pružanje usluga u zajednici za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i djecu s problemima u ponašanju te za stručne radnike centra za socijalnu skrb. Održane su dvije jednodnevne edukacije u dva grada na temu „Rad s djecom bez pratnje, djecom tražiteljima međunarodne zaštite i djecom azilantima“ na kojima je sudjelovalo ukupno 45 stručnih radnika, kao i edukacija pod nazivom „Alternativni oblici rada, novi pristup i metode u tretmanu djece i mlađih s problemima u ponašanju“ na kojoj je sudjelovalo 35 stručnih radnika koji rade s djecom i mladima s poremećajem u ponašanju.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A792006 Provedba nacionalnih strategija te unapređenje stručnog rada u sustavu socijalne skrbi u iznosu od 46.800,00 kuna.

Mjera 11. Osposobljavanje odvjetnika za pružanje pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Izobrazba odvjetnika u cilju stjecanja vještina za pružanje pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima

Nositelj: Hrvatska odvjetnička komora

Sunositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: osiguravanje besplatne pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima i ospozobljavanje odvjetnika za pružanje pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima provodi Hrvatska odvjetnička komora koja nije korisnik Državnog proračuna

Pokazatelji provedbe: održani seminari za odvjetnike putem Hrvatske odvjetničke komore

Mjera se provodi

Hrvatska odvjetnička komora:

Hrvatska odvjetnička komora tijekom 2018. putem Odvjetničke akademije provela je edukaciju kojom je kao segment obuhvaćena poduka i stjecanje vještina radi adekvatnog pružanja pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima, sve prema Programima obrazovnih aktivnosti Odvjetničke akademije HOK-a za vrijeme od 1. veljače 2018. do 30. lipnja 2018. te od 1. rujna 2018. do 31. siječnja 2019. Kao zasebna cjelina gore navedena grada obuhvaćena je u okviru obrazovnih aktivnosti s temom: „Prednosti isticanja povrede konvencijskih i ustavnih prava od prvih stupnjeva sudovanja“ te „Kaznenopravna zaštita djece žrtava“. Pristup navedenim edukacijama bio je omogućen svim odvjetnicima u Republici Hrvatskoj jer su edukacije održane u svim odvjetničkim zborovima Hrvatske odvjetničke komore.

Uz klasičan način održavanja edukacija, Hrvatska odvjetnička komora provodi i učenje na daljinu, koji način edukacije je pokrenut u suradnji s Vijećem Europe s temom „Uvod u Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i Europski sud za ljudska prava“. Odvjetnici su pozvani da samostalno koriste platformu HELP-a na kojoj su objavljeni specijalizirani moduli među kojima im se posebno ukazalo na modul s temom „Borba protiv trgovanja ljudima i zaštita žrtava trgovanja ljudima“.

Utrošena sredstva: sredstva osigurala Hrvatska odvjetnička komora koja nije korisnik Državnog proračuna stoga nije obvezatno iskazivanje konkretnih iznosa

Aktivnost:

2. Formiranje liste odvjetnika specijaliziranih za pružanje pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima te njezino dostavljanje uredu nacionalnog koordinatora

Nositelj: Hrvatska odvjetnička komora

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Osiguravanje besplatne pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima i ospozljavanje odvjetnika za pružanje pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima provodi Hrvatska odvjetnička komora koja nije korisnik Državnog proračuna

Pokazatelji provedbe: formirana i dostavljena lista specijaliziranih odvjetnika

Mjera se provodi

Hrvatska odvjetnička komora:

Hrvatska odvjetnička komora, sukladno svojim zakonskim obvezama, vodi više Lista odvjetnika pa tako i Listu savjetnika za žrtve kaznenih djela, Listu opunomoćenika za djecu i maloljetnike žrtve kaznenih djela te Listu odvjetnika za besplatnu pravnu pomoć dok je nakon zaprimanja usvojenog Nacionalnog plana pristupila formiranju Liste odvjetnika specijaliziranih za pružanje pravne pomoći žrtvama trgovanja ljudima i organiziranju izobrazbe odvjetnika u cilju stjecanja vještina za pružanje pravne pomoći žrtvama kaznenih djela.

Hrvatska odvjetnička komora na svojoj internetskoj stranici www.hok-cba.hr, u rubrici Liste odvjetnika, objavila je Listu odvjetnika specijaliziranih za pružanje pomoći žrtvama trgovanja ljudima koje se redovito ažuriraju te se sve promjene objavljaju na internetskoj stranici Hrvatske odvjetničke komore.

Utrošena sredstva: sredstva osigurala Hrvatska odvjetnička komora koja nije korisnik Državnog proračuna stoga nije obvezatno iskazivanje konkretnih iznosa

MEĐUNARODNA I REGIONALNA SURADNJA

Cilj:

- 1. Sustavna suradnja Republike Hrvatske s drugim državama i međunarodnim i regionalnim organizacijama i inicijativama na području suzbijanja trgovanja ljudima*

MJERA 1. Nastaviti s aktivnim sudjelovanjem predstavnika tijela državne uprave kroz bilateralnu suradnju s drugim državama te u okviru aktivnosti međunarodnih i regionalnih organizacija i inicijativa na području suzbijanja trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Sudjelovanje predstavnika tijela državne uprave u bilateralnoj suradnji na području suzbijanja trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ludska prava i prava nacionalnih manjina, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za vanjske i europske, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Sunositelj: ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH; i na glavi 11005 Ministarstvo pravosuđa, pozicija A629000 „Administracija i upravljanje“ i na glavi 11030 Državno odvjetništvo RH, pozicija A634000 „Progon počinitelja kaznenih djela, zaštita imovine RH, podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti“; i na poziciji A618207 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva zdravstva; i na poziciji A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku; i na poziciji A777046 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva vanjskih i europskih poslova; Aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Finansijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelj provedbe: izvješća o sudjelovanju predstavnika tijela državne uprave u bilateralnoj suradnji na području suzbijanja trgovanja ljudima

Mjera se provodi

Ministarstvo unutarnjih poslova:

S obzirom da sudjelovanje hrvatskih predstavnika u međunarodnim projektima na tematske okosnice suzbijanja trgovanja ljudima, kojima je cilj jačanje regionalne suradnje i nadalje predstavlja vrlo važno područje interesa Republike Hrvatske, nastavljaju se ulagati napor u cilju aktivnog sudjelovanja predstavnika policije na međunarodnoj razini kako bi se omogućilo kontinuirano praćenje najnovijih trendova u svezi s trgovanjem ljudima.

Osim već ranije navedenih međunarodnih sastanaka, radionica i dr. policijski službenik Policijske uprave zagrebačke sudjelovao je na CEPOL-ovom tečaju pod nazivom „Trgovanje djecom“, koji se održao u vremenskom razdoblju od 19. do 22. studenog 2018. u Budimpešti, Mađarska, dok je policijski službenik Službe gospodarskog kriminaliteta Policijske uprave splitsko-dalmatinske sudjelovao na CEPOL-ovom seminaru pod nazivom „Finansijske istrage povezane s trgovanjem ljudima“, koji se održao u vremenskom razdoblju od 1. do 5. listopada 2018. u Badhoevedorp, Nizozemska.

Osim toga, 10. studenog 2018. održan je i sastanak predstavnika Uprave kriminalističke policije i Veleposlanstva SAD-a radi izrade Godišnjeg izvješća State Departmenta o trgovaju ljudima na području Republike Hrvatske.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, poziciji A629000 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva pravosuđa, poziciji A634000 „Progon počinitelja kaznenih djela, zaštita imovine RH, podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti“ Državnog odvjetništva RH, poziciji A618207 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva zdravstva, poziciji A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, poziciji A777046 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva vanjskih i europskih poslova te poziciji A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

Aktivnost:

2. Sudjelovanje predstavnika tijela državne uprave u okviru aktivnosti međunarodnih i regionalnih organizacija i inicijativa na području suzbijanja trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH; i na glavi 11005 Ministarstvo pravosuđa, pozicija A629000 „Administracija i upravljanje“ i na glavi 11030 Državno odvjetništvo RH, pozicija A634000 „Progon počinitelja kaznenih djela, zaštita imovine RH, podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti“ i na poziciji A618207 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva zdravstva; i na poziciji A792007 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlađe i socijalnu politiku; i na poziciji A777046 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva vanjskih i europskih poslova; Aktivnosti vezane uz provedbu mjera u koje je uključeno Ministarstvo unutarnjih poslova kao nositelj ili sunositelj, odvijat će se u okviru redovnog poslovanja za što su finansijska sredstva osigurana u Finansijskom planu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020., u okviru aktivnosti A553131 „Administracija i upravljanje“, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn za svaku godinu, na skupini računa 32 Materijalni rashodi, za Razdjel 040, Glavu 05 Ministarstvo unutarnjih poslova i neće zahtijevati dodatne troškove

Pokazatelj provedbe: izvješća o sudjelovanju predstavnika tijela državne uprave u aktivnostima međunarodnih i regionalnih organizacija i inicijativa na području suzbijanja trgovanja ljudima

Mjera se provodi

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske:

Predstavnik Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u vremenskom periodu od 1. do 5. listopada 2018. u Nizozemskoj, u Amsterdamu, prisustvovao je seminaru na temu: „Finansijske istrage i oduzimanje imovinske koristi stecene kaznenih djelom u kontekstu istraga u predmetima trgovanja ljudima.“ Seminar je održan u organizaciji EJTN-a i CEPOL-a.

U vremenskom periodu od 11. do 12. prosinca 2018. također u Nizozemskoj održan je sastanak eksperata na temu finansijske istrage i oduzimanje imovinske koristi u vezi s trgovinom ljudima u organizaciji EUROPOL-a kojem je također prisustvovao predstavnik Državnog odvjetništva.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, poziciji A629000 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva pravosuđa, poziciji A634000 „Progon počinitelja kaznenih djela, zaštita imovine RH, podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti“ Državnog odvjetništva RH, poziciji A618207 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva zdravstva, poziciji A792007 „Administracija i upravljanje“

Ministarstva za demografiju, obitelj, mlađe i socijalnu politiku, poziciji A777046 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva vanjskih i europskih poslova te poziciji A553131 „Administracija i upravljanje“ Ministarstva unutarnjih poslova

Aktivnost:

3. Informiranje predstavnika organizacija civilnog društva o međunarodnom i regionalnom djelovanju Republike Hrvatske na području suzbijanja trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelj provedbe: informiranost predstavnika organizacija civilnog društva o međunarodnom i regionalnom djelovanju Republike Hrvatske na području suzbijanja trgovanja ljudima

Mjera se provodi

Ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, Alen Tahiri, univ. spec. pol., u svojstvu nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima na sjednici Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH i redovitim mjesecnim sastancima Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH informirao je predstavnike organizacija civilnog društva o međunarodnom i regionalnom djelovanju Republike Hrvatske na području suzbijanja trgovanja ljudima.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

KOORDINACIJA AKTIVNOSTI

CILJ:

1. Daljnji razvoj suradnje predstavnika tijela državne uprave i organizacija civilnog društva te nacionalnog koordinatora kako bi se poboljšalo provođenje Nacionalnog plana suzbijanja trgovanja ljudima za razdoblje od 2018. do 2021.

MJERA 1. Održavanje redovitih sastanaka Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Redovno sazivanje i organiziranje sastanaka Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, USKOK, Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva, središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelj provedbe: sazvane i održane sjednice Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima

Mjera se provodi

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH nastavio je i tijekom 2018. koordinirati aktivnosti svih nadležnih institucija i tijela u području suzbijanja trgovanja ljudima, organizirati sastanke Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima te koordinirati međunarodnu suradnju. Kao i prijašnjih godina, tako su i tijekom 2018. redovito održavani sastanci Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, njih ukupno 12. Na sastancima Operativnog tima na kojima sudjeluju predstavnici svih nadležnih institucija u sustavu suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj (Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za zapošljavanje i predstavnici mreže PETRA) rješavani su aktualni problemi i konkretni slučajevi trgovanja ljudima.

Hrvatski Crveni križ:

Tijekom 2018. Hrvatski Crveni križ sudjelovao je na sastancima Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima te se na taj način doprinijelo razmjeni informacija o provedenim aktivnostima i oblicima pružene pomoći žrtvama trgovanja ljudima. Sastanci Operativnog tima održavali su se jednom mjesечно u Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, a sastancima su prisustvovali predstavnici nadležnih ministarstava i nevladinih organizacija koje se bave prevencijom te pomoći i zaštitom žrtava trgovanja ljudima.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova:

Djelatnici Uprave za konzularne poslove kontinuirano i redovito sudjeluju na sastancima Operativnog tima kao i u donošenju svih odluka vezanih uz konkretne slučajeve identificiranih žrtava trgovanja ljudima.

Ministarstvo pravosuđa:

Službenici Uprave za kazneno pravo, Službe za podršku žrtvama i svjedocima kontinuirano i redovito sudjeluju na sastancima Operativnog tima kao i u donošenju svih odluka vezanih uz konkretne slučajeve identificiranih žrtava trgovanja ljudima.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

MJERA 2. Informiranje nacionalnog koordinatora o svim poduzetim aktivnostima na području suzbijanja trgovanja ljudima

Aktivnost:

1. Izvješćivanje nacionalnog koordinatora o poduzetim aktivnostima iz vlastite nadležnosti na području suzbijanja trgovanja ljudima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor propisa o radu, Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelj provedbe: informiranost nacionalnog koordinatora o svim poduzetim aktivnostima na području suzbijanja trgovanja ljudima

Mjera se provodi

U području koordinacijskih aktivnosti, službenica Uprave za konzularne poslove Ministarstva vanjskih i europskih poslova, članica je Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima te sudjeluje na sastancima istog, kao i predstavnici Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku koji su sudjelovali tijekom 2018. na sastancima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i Operativnog tima u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u cilju razmjene informacija o provedenim aktivnostima, oblicima pružene pomoći i dalnjem razvoju međuresorne suradnje. Predstavnici Ministarstva pravosuđa sudjeluju na održavanju redovitih

sjednica Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima te Operativnog tima. Nadalje, predstavnica Državnog odvjetništva Republike Hrvatske aktivno sudjeluje u radu Operativnog tima, kao i Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i redovito informira o aktivnostima poduzetim od strane državnih odvjetništava na području suzbijanja trgovanja ljudima. Predstavnice Hrvatskog Crvenog križa redovno su sudjelovale na sastancima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i Operativnog tima te informirale ostale članove o slučajevima žrtava o kojima skrbi Hrvatski Crveni križ kao i o provedbi ostalih aktivnosti na ovu temu. Također, ured nacionalnog koordinatora redovno je izvješćivan o slučajevima žrtava trgovanja ljudima koji zahtijevaju uključivanje i zajednički angažman kako bi se unaprijedio individualni program pomoći i zaštite te se radilo u najboljem interesu pojedine žrtve. U svome djelovanju na području pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima, kao i suzbijanja trgovanja ljudima, Hrvatski Crveni križ redovno je obavještavao nacionalnog koordinatora o relevantnim poduzetim radnjama i provedenim aktivnostima. Hrvatski Crveni križ na sustavan je način prikupljaо podatke i vodio evidenciju prikupljenih podataka vezanih uz provedbu Nacionalnog plana. Hrvatski Crveni križ izradio je Izvješće o provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2018. Članice Mreže PETRA redovito izvještavaju nacionalnog koordinatora o svojim aktivnostima u pružanju pomoći žrtvama trgovanja ljudima te iz ostalih oblasti Nacionalnog plana.

Tijekom 2018., policijski službenici Ravnateljstva policije, kao članovi Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima redovito su sudjelovali na sastancima Operativnog tima održanim u Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, kojom prilikom su sve prisutne članove, kao i nacionalnog koordinatora izvještavali o poduzetima aktivnostima iz svoje nadležnosti na području suzbijanja trgovanja ljudima.

Dana 17. srpnja 2018. policijski službenici Ravnateljstva policije, kao članovi Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, sudjelovali su na 1. sjednici navedenog Nacionalnog odbora, održanoj u prostorijama Vlade Republike Hrvatske.

Tijekom 2018. policijski službenici Ravnateljstva policije aktivno su sudjelovali u izradi Nacionalnog plana.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

MJERA 3. Upućivanje redovitih godišnjih izvješća Vladi RH o provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje 2018. do 2021.

Aktivnosti:

1. Prikupljanje podataka o provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje 2018. do 2021.

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, Državno odvjetništvo Republike

Hrvatske, USKOK, Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva, središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelji rezultata: prikupljeni podatci

Mjera se provodi

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, zajedno sa nadležnim ministarstvima i organizacijama civilnog društva na sustavan je način prikupljao podatke i vodio evidenciju prikupljenih podataka vezanih uz provedbu Nacionalnog plana.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Aktivnost:

2. Izrada godišnjih Izvješća o provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima razdoblje 2018. do 2021.

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Sunositelj: ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ministarstvo nadležno za zdravstvo, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, USKOK, Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva, središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelji rezultata: izrađeno godišnje izvješće

Mjera se provodi

U cilju izrade Izvješća o provedbi mjera iz Nacionalnog plana u 2018. Ured za ljudska prava i prava nacionalnim manjina Vlade RH prikupio je očitovanja, odnosno izvješća nositelja mjera te očitovanja, odnosno izvješća sunositelja mjera o provedbi pojedinih mjera iz navedenog Nacionalnog plana.

Mreža PETRA:

Mreža PETRA, osnovana je 2002., a u 2018. činilo ju je 16 organizacija: Autonomna ženska kuća Zagreb, "Bolja budućnost" - Udruga žena Romkinja Hrvatske, Zagreb, Centar za građanske inicijative Poreč, Centar za mentalno zdravlje i ljudska prava, Zagreb, Centar za podršku i razvoj civilnog društva DELFIN, Pakrac, Centar za žene žrtve rata – ROSA, Ženska soba - Centar za seksualna prava, Zagreb, Organizacija za integritet i prosperitet - OIP, Split, Udruga "Brod"- Grupa za ženska ljudska prava, Slavonski Brod, Ženska grupa Split, SDF ženska inicijativa, Zagreb, Centar za istraživanje, edukaciju i promicanje ravnopravnosti spolova – ŽAR, Vukovar, Udruga NIT iz Korenice, Domine, Split, Udruga HERA Križevci i Udruga žena Vukovar. Centar za žene žrtve rata - ROSA je koordinirao rad PETRA Mreže u 2018.

Članice PETRA Mreže održale su jedan sastanak u 2018., od 21. do 23. rujna 2018., u Lipiku radi razmjene informacija i planiranja aktivnosti. Informacije su redovito razmjenjivane putem mailing liste kao i telefonski te su se obavljale konzultacije oko važnijih pitanja.

Predstavnice Mreže PETRA sudjeluju u izradi godišnjih izvještaja o provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima 2018. do 2021.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, a PETRA Mreža osigurala je sredstva od međunarodnih fondacija

Aktivnost:

3. Upućivanje godišnjih Izvješća Vladi RH o provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2018. do 2021.

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Rok: kontinuirano

Potrebna sredstva: Mjeru provode postojeći zaposlenici u okviru svoga redovnog rada za koji su sredstva planirana na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

Pokazatelji provedbe: prihvaćeno izvješće o provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2018. do 2021.

Mjera se provodi

Ured za ljudska prava i prava nacionalnim manjina Vlade RH, na temelju prikupljenih očitovanja, odnosno izvješća nositelja mjera te očitovanja, odnosno izvješća sunositelja mjera o provedbi pojedinih mjeru iz navedenog Nacionalnog plana te na temelju aktivnosti koje je sam Ured proveo u 2018., izradio je Izvješće o provedbi mjera iz Nacionalnog plana za 2018., koje je upućeno u redovitu proceduru.

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna na poziciji A681000 „Administracija i upravljanje“ Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

UTROŠAK FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA SUZBIJANJE TRGOVANJA LJUDIMA U 2018.

Napominjemo da su u tabelarnom prikazu utrošenih sredstava prikazana samo ona tijela državne uprave te iznosi koje su ta tijela utrošila u 2018., a koji nisu obuhvaćena redovnim radom tih tijela.

TIJELA DRŽAVNE UPRAVE	UTROŠENO	AKTIVNOSTI
URED ZA LJUDSKA PRAVA I PRAVA NACIONALNIH MANJINA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE	68.849,26 kuna (A681023 „Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima“)	Edukativne aktivnosti Sredstva za projekte organizacija civilnog društva Prijevodi dokumenata
AGENCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	3.000,00 kuna (A733003 „Nacionalni programi“) 3.000,00 kuna (A733003 „Nacionalni programi“)	Provodenje edukacije za stručne radnike u odgojno obrazovnim ustanovama. Održavanje seminara za prosvjetne radnike u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju.
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA	13.451,32 kuna (A789006 „Provedba nacionalnih programa, strategija i planova“)	Zdravstveni pregledi i zaštita mentalnog zdravlja identificiranih žrtava trgovanja ljudima
MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU	609.055,95 kuna (A734191 „Administracija i upravljanje“ „Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe - drugi osnivači“) 46.800,00 kuna (A792006 „Provedba nacionalnih strategija te unapređenje stručnog rada u sustavu socijalne skrbi“)	Osiguravanje finansijskih sredstava za rad nacionalnih skloništa za žrtve trgovanja ljudima. Edukacijske aktivnosti
UKUPNO	744.156,53 kuna	

ZAKLJUČAK

Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2018. do 2021. sa provedbom je započeo 2018. Iskustva svih nadležnih institucija kroz proteklo razdoblje provođenja mjera iz ovog dokumenta bit će podloga za izradu novog nacionalnog dokumenta za suzbijanje trgovanja ljudima. Uočeni nedostaci sustava bit će okosnica mjera i aktivnosti za njegovo unaprjeđenje u narednom razdoblju. Analizom provedbe zadanih mjera i aktivnosti ovog dokumenta ispunjeni su zadani ciljevi u području suzbijanja trgovanja ljudima. Naročito značajnim ocjenjujemo povećani rad na proaktivnom pristupu identifikaciji žrtava trgovanja ljudima koji je rezultirao značajnim povećanjem broja ukupno identificiranih žrtava u Republici Hrvatskoj (tako je 2012. bilo identificirano 11 žrtava, 2013. bila je identificirana 31 žrtva, 2014. bilo je identificirano 37 žrtava, 2015. bilo je identificirano 38 žrtava, 2016. bilo je identificirano 30 žrtava, 2017. bilo je identificirano 29 žrtava dok je 2018. bilo identificirano 76 žrtava). Aktivnosti nadležnih tijela i organizacija civilnog društva u području pružanja pomoći i zaštite odgovaraju trenutnim potrebama Republike Hrvatske vezano uz smještajne kapacitete za žrtve trgovanja ljudima. Također, tijekom provedbe ovog Nacionalnog plana velika pozornost posvetila se praćenju novih trendova u ovom području te odgovoru nadležnih institucija na iste.

Kao najvažnije trendove na području identifikacije žrtava ističe se da Republika Hrvatska sve više postaje zemlja porijekla i odredišta za žrtve koje su državljeni/državljanke Republike Hrvatske. Naime, kroz protekle četiri godine 90% identificiranih žrtava bile su državljeni/državljanke Republike Hrvatske koje su iskorištavani/iskorištavane unutar granica Republike Hrvatske (tzv. „interni trafficking“) Vezano uz spol, kako na globalnoj razini te razini Europske unije, tako i u Republici Hrvatskoj, najveći broj identificiranih žrtava su žene u cilju seksualnog iskorištavanja. Vezano uz strane žrtve trgovanja ljudima, gotovo sve strane žrtve su državljeni/državljanke susjednih zemalja što govori u prilog prethodno zamijećenom trendu da je Republika Hrvatska zemlja destinacije za žrtve iz regije. Činjenica da je Republika Hrvatska postala punopravna članica Europske unije nije značajnije izmijenila trendove vezano uz identificirane žrtve trgovanja ljudima. Ipak, nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima redovito sudjeluje na sastancima mreže koordinatora Europske unije za suzbijanje trgovanja ljudima u cilju razmjene iskustava i primjera dobre prakse te pronalaska zajedničkog odgovora trgovaju ljudima na razini Europske unije. Provedenim kriminalističkim analizama utvrđeno je da su počinitelji kaznenog djela trgovanja ljudima uglavnom državljeni Bosne i Hercegovine, Srbije i Hrvatske.

Preporuke za sve sudionike u suzbijanju trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj u narednom razdoblju su jačanje proaktivnih postupaka identifikacije žrtava trgovanja ljudima, nastavak i jačanje aktivnosti postupaka identifikacije žrtava trgovanja ljudima u svrhu radne eksploracije, intenzivirati provođenje edukacija vezanih uz kazneno djelo trgovanja ljudima za pravosudne djelatnike, učvrstiti suradnju između policije, sudaca te državnih odvjetnika i sudaca, dodatno raditi na programima reintegracije žrtava trgovanja ljudima u društvo, osiguravanjem djelotvorne provedbe Protokola o integraciji/reintegraciji žrtava trgovanja ljudima, nastavak provođenja javnih kampanja i edukacije ciljanih skupina o fenomenu trgovanja ljudima radi podizanja javne svijesti, nastavak praćenja novih trendova u ovom području i nastavak uspješne suradnja s državama regije te državama članicama Europske unije.

Od ukupno 62 mjere iz Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2018. do 2021., mjere čiji je rok provedbe bio 31. prosinca 2018. su provedene (njih ukupno 3), dok se ostale mjere čiji je rok provedbe kontinuirano provode (njih ukupno 52). Za preostale mjere (njih ukupno 7) rok provedbe je 31. prosinca 2019., odnosno 31. prosinca 2021.

Za provedbu navedenih mjera i aktivnosti Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2018. ukupno je prema iskazu nositelja, odnosno sunositelja mjera utrošeno 744.156,53 kuna, dok su preostala sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna s pozicije svakog nositelja, odnosno sunositelja mjera, kao što je to navedeno u tekstu izvješća.